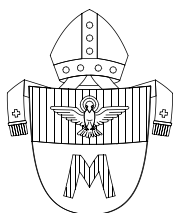

L. P. 2026

půst

Královéhradecká diecéze

Biskupství královéhradecké

Fotografie na obálce: © Polaris / Profimedia
Grafická úprava obálky: Jiří Bittner

Bratři a sestry v Kristu, milí čtenáři,

loni na vrcholu Velikonoc, den po slavnosti Zmrtvýchvstání Páně, nás opustil náš milovaný papež František. Po necelých třech týdnech Církve dostala nového Svatého otce, Lva XIV. František svého budoucího nástupce před svou smrtí pověřil vedením velmi významného Dikasteria pro biskupy, v jejich následném střídání na papežském stolci se nám ukázalo tajemství kontinuity Církve, shromážděné v jednotě kolem Petrova nástupce. Kontinuitu můžeme sledovat i v myšlenkách obou papežů, které nás budou skrze tuto brožuru provázet po celou letošní postní dobu. Texty jsou zaměřeny především na radost a naději. Naděje byla ústředním tématem papeže Františka, učinil ji motem jubilejního svatého roku 2025. Jeho nástupce Lev tuto božskou ctnost zdůrazňuje stejně silně. Oba nás zvou, abychom se stávali „poutníky naděje“, putovali životem s dětskou radostí z věčného života, který nám Pán vy dobyl svým zmrtvýchvstáním. Bůh Petra a jeho nástupce povolává, aby nám ukazovali směr. Začtème se tedy do slov 266. a 267. papeže a prožijeme spolu s nimi v postní době jednotu Církve, která v semknutém společenství následuje zmrtvýchvstalého Krista. Ze srdce Vám žehnám, abyste letošní postní dobu prožili soustředěně a aby pro Vás byla povzbuzením právě v radosti a naději!

V Kristu a Marii Váš

+ biskup Jan

Vážení přátelé, bratři a sestry,

minulý rok nás o Velikonocích do Otcova domu předešel papež František den poté, co lidem shromážděným na Svatopetrském náměstí u příležitosti Urbi et Orbi osobně požehnal. Předtím nechal přečíst text o radosti a naději, jež přicházejí od vzkříšeného Krista. Papež Lev XIV. ve mši svaté po svém zvolení směřoval svoji pozornost na Ježíše Krista. Sám Ježíš položil apoštolům otázku: „Za koho pokládají lidé syna člověka?“ A papež zkoumal, jak na tuto otázku odpovídali učedníci, apoštol Petr, a jak na ni odpovídají lidé dneška.

Máme dosud živě v paměti slova, výroky a gesta papeže Františka a současně si zvykáme na hlas a postoje papeže Lva. Zcela přirozeně se nabízí, abychom během letošního postního putování k Velikonocům naslouchali oběma nástupcům svatého Petra. Chceme v jejich textech sledovat především radost a naději, o které nám oba papežové neúnavně svědčí. Přitom se neuzavírají do svých neochvějných jistot, ale stále se vracejí ke Kristu, v jeho Duchu každou nejistotu, skepsi, troufalost a lidskou sebespokojenost odhalují a léčí. V procesu konverze nakonec objevují lidskou existenci vždy nově. Tyto složité děje se odehrávají v prostředí církve, jež je coby Kristovo dílo nerozlučně spojena s dramatem obrácení, nápravy a objevování nových začátků.

Otevřeme tedy svá srdce Duchu svatému a naslouchejme hlasu papežů podobně, jako Matka

Boží Panna Maria byla otevřena Duchu a Slovu, abychom se během postní doby připravili na velikonoční radost. Ať se pak o Velikonocích znovu naladíme na Radost evangelia, sílu společně sdílené víry v našich slovech i činech.

+ *Prokop Brož*

18. února

Popeleční středa

Mt 6,1-6.16-18

Ježíš řekl svým učedníkům: „Dejte si pozor, abyste nekonali dobré skutky okázale před lidmi, jinak nemáte odplatu u svého Otce v nebesích. Když tedy dáváš almužnu, nevytrubuj před sebou, jak to dělají pokrytci v synagogách a na ulicích, aby je lidé velebili. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když však dáváš almužnu ty, ať neví tvoje levice, co dělá tvoje pravice, aby tvoje almužna zůstala skrytá, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. A když se modlíte, nebudte jako pokrytci. Ti se rádi stavějí k modlitbě v synagogách a na rozích ulic, aby je lidé viděli. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když se však modlíš ty, vejdi do své komůrky, zavři dveře a modli se k svému Otci, který je ve skrytosti, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. A když se postíte, nedělejte ztrápený obličej jako pokrytci. Ti totiž dělají svůj obličej nevzhledným, aby lidem

ukazovali, že se postí. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když se však postíš ty, pomaz si hlavu a umyj si tvář, abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který je ve skrytosti; a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí.“

Tichost je způsob bytí a života, který nás přibližuje k Ježíšovi a sjednocuje nás navzájem. Umožňuje nám opustit všechno, co nás rozděluje a staví proti sobě, a hledat nové způsoby, jak pokročit v jednotě... Svatí dosahují změny v tichosti srdce. Díky ní chápeme velikost Boha a upřímně se mu klaníme. Také je to postoj člověka, který nemá co ztratit, protože jeho jediným bohatstvím je Bůh.

Papež František, kázání 1. listopadu 2016

Bože, dej, ať nás posilní dnešní půst, kterým zahajujeme úsilí o svou duchovní obnovu, abychom se naučili sebeovládáním statečně přemáhat zlo a konat dobro. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

19. února

Čtvrtek po Popeleční středě

Lk 9,22-25

Ježíš řekl svým učedníkům, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a třetího dne že bude vzkříšen. Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, den co den bere na sebe svůj kříž a následuje mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, ale kdo svůj život pro mě ztratí, zachrání si ho. Vždyť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale sám sebe zahubí nebo si uškodí?“

Někteří křesťané – jak se zdá – žijí ve stylu postní doby bez Velikonoc. Chápu, že radost se neprožívá stejným způsobem ve všech ži-

votních etapách a za všech okolností, které jsou někdy velmi tvrdé. Přizpůsobuje se a přetváří a vždycky zůstává alespoň paprskem světla, který se rodí z osobní jistoty, že jsme nekonečně a nade vše milováni. Chápu lidi, kteří inklinují ke smutku kvůli vážným těžkostem, které je sužují, avšak postupně je třeba dovolit, aby se začala probouzet radost víry jako tajemná, ale pevná důvěra i uprostřed těch nejhorších protivenství.

Evangelii gaudium, 6

Všemohoucí Bože, osvěcuji nás svým vnuknutím a provázej naše jednání svou pomocí, ať konáme všechno, od začátku až do konce, ve spojení s tebou. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

20. února

Pátek po Popeleční středě

Mt 9,14-15

K Ježíšovi přišli Janovi učedníci a ptali se: „Proč se my a farizeové postíme – ale tvoji učedníci se nepostí?“ Ježíš jim odpověděl: „Mohou hosté na svatbě truchlit, dokud je ženich s nimi? Přejdou však dny, kdy jim ženicha vezmou, a potom se budou postit.“

Radost evangelia naplňuje srdce i celý život těch, kdo se setkávají s Ježíšem. Ti, kdo přijímají spásu od něj, jsou vysvobozeni z hříchu, ze smutku, z vnitřní prázdnoty a z osamění. S Ježíšem Kristem se vždycky rodí a obnovuje radost.

Evangelii gaudium, 1

Bože, provázej svou pomocí naše úsilí o vnitřní obnovu, aby naše skutky odříkání byly už od počátku pravdivým projevem našeho smýšlení. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

21. února

Sobota po Popeleční středě

Lk 5,27-32

Ježíš uviděl jednoho celníka – jmenoval se Lévi – jak sedí v celnici, a řekl mu: „Pojď za mnou!“ (Lévi) nechal všeho, vstal a šel za ním. Ve svém domě pak mu vystrojil velkou hostinu. Spolu s nimi bylo u stolu celé množství celníků a jiných lidí. Farizeové a jejich učitelé Zákona reptali a řekli jeho učedníkům: „Proč jíte a pijete s celníky a hříšníky?“ Ježíš jim odpověděl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní! Nepřišel jsem povolát k obrácení spravedlivé, ale hříšníky.“

Mnozí hledají Boha ve skrytu, pohnuti steskem po jeho tváři, a to i v zemích se starodávnou křesťanskou tradicí. Všichni mají právo zaslechnout evangelium. Křesťané mají po-

vinnost hlásat jej, aniž by někoho vylučovali – nikoli jako někdo, kdo ukládá nový závazek, nýbrž jako někdo, kdo sdílí radost, ukazuje krásné obzory a nabízí lákavou hostinu. Církev neroste proselytismem, nýbrž „přitažlivostí“.

Evangelii gaudium, 14

Všemohoucí Bože, shlédni na naši bezmocnost a chraň nás svou mocnou pravicí. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

22. února

1. neděle postní, cyklus A

Mt 4,1-11

Ježíš byl vyveden od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Když se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať se z těchto kamenů stanou chleby.“ On však odpověděl: „Je psáno: »Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích úst.«“ Potom ho ďábel vzal s sebou do Svatého města, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů. Je přece psáno: »Svým andělům dá o tobě příkaz, takže tě ponesou na rukou, abys nenarazil nohou o kámen.«“ Ježíš mu odpověděl: „Také je psáno: »Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.«“ Zase ho vzal ďábel s sebou na velmi vysokou horu, ukázal mu všechna království světa i jejich slávu a řekl mu: „To všechno ti dám, jestliže padneš a budeš se mi klanět.“ Tu mu Ježíš řekl: „Odejdi, satane! Neboť je psáno: »Pánu, svému Bohu, se

budeš klanět a jen jemu sloužit.«“ Potom ho ďábel nechal – i přistoupili andělé a sloužili mu.

Zdá se, že v kultuře často ovládané technikou narůstají různé podoby smutku a samoty, do nichž upadají lidé, mnohdy i mnozí mladí. Budoucnost se totiž zdá být zachvácená nejistotou, která neumožňuje stabilitu. A tak často přicházejí pocity melancholie, smutku a nudy, které poznenáhlu mohou dojít až k zoufalství. Je zapotřebí svědků naděje a pravé radosti, aby se zahnaly přeludy slibující snadné štěstí v umělých rájích. Hlubokou prázdnotu mnoha lidí lze naplnit nadějí, kterou si neseme v srdci, a radostí, jež z ní pramení. Máme velice zapotřebí poznávat radost, kterou objevuje srdce, jehož se dotklo milosrdenství. Vezměme si proto za svá Apoštolova slova: „Radujte se stále v Pánu“ (Flp 4,4; srov. 1 Sol 5,16).

Misericordia et misera, 3

Všemohoucí Bože, ty nám dáváš milost, abychom se čtyřicet dní připravovali na velikonoce; prosíme tě, ať v postní době hlouběji pronikneme do tajemství Kristova vykupitelského díla a stále opravdověji z něho žijeme. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

23. února

Pondělí po 1. neděli postní

Mt 25,31-46

Ježíš řekl svým učedníkům: „Až přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromážděny všechny národy. A oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, kozly po levici. Tu řekne král těm po své pravici: »Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.« Spravedliví mu na to řeknou: »Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žíznivého, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme

k tobě?» Král jim odpoví: »Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali.« Potom řekne i těm po levici: »Pryč ode mne, vy zlořeční, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly. Neboť jsem měl hlad, a nedali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a nedali jste mi napít; byl jsem na cestě, a neujali jste se mě, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě; byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.« Tu mu na to řeknou také oni: »Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žíznivého, na cestě nebo nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?» On jim odpoví: »Amen, pravím vám: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali.« A půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života.“

Velké nebezpečí, které hrozí současnému světu s jeho rozmanitou, leč zatěžující konzumní nabídkou, je individualistický smutek, který prýští ze zpohodlnělého a lakomého srdce, z chorobného vyhledávání povrchních rozkoší a z otupělého svědomí. Když se vnitřní život uzavře do vlastních zájmů, nezbývá už prostor pro druhé, nepřicházejí už chudí, Božímu hlasu se nenaslouchá, nezakouší se již radost z jeho lásky a nerodí se nadšení pro konání dobra [...] Toto není volba důstojného a plného života, toto není Boží záměr s námi, toto není život v Duchu, který pramení ze srdce vzkříšeného Krista.

Evangelii gaudium, 2

Bože, naše spáso, dej nám milost vnitřního
obrácení a nauč nás správně konat tvou vůli,
abychom s užitkem prožili tuto postní dobu.
Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

24. února

Úterý po 1. neděli postní

Mt 6,7-15

Ježíš řekl svým učedníkům: „Když se modlíte, nebudte přitom povídaví jako pohané. Ti si totiž myslí, že budou vyslyšeni pro množství slov. Nebudte tedy jako oni. Vždyť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte. Vy se tedy modlete takto: Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od Zlého. Jestliže totiž odpustíte lidem jejich poklesky, odpustí také vám váš nebeský Otec; ale když lidem neodpustíte, ani váš Otec vám neodpustí vaše poklesky.“

Jaká radost se zrodila v srdci těchto dvou žen – cizoložnice a hříšnice! Odpuštění jim umožnilo, aby se konečně cítily svobodné a šťastné jako nikdy předtím. Slzy hanby a bolesti se proměnily v úsměv toho, kdo ví, že je milován. Milosrdenství vzbuzuje radost, protože srdce se otevírá naději v nový život. Radost z odpuštění je nevýslovná, ale je v nás viditelná vždycky, když ji zakusíme. Má původ v lásce, se kterou nám Bůh přichází vstříc, když rozbíjí kruh sobectví, jímž jsme sevřeni, aby i z nás samých učinil nástroje milosrdenství. [...] Mít zkušenost s milosrdenstvím, to dává radost. Nenechme si ji vzít různými trápeními a starostmi.

Misericordia et misera, 3

Bože, shlédni na nás a pomoz nám, ať sebeovládáním překonáváme, co nás spoutává, a všechny naše tužby ať směřují k tobě. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

25. února

Středa po 1. neděli postní

Lk 11,29-32

Když se u Ježíše shromažďovaly zástupy, začal mluvit: „Toto pokolení je pokolení zlé. Hledá znamení, ale jiné znamení mu dáno nebude než znamení Jonášovo. Jako Jonáš byl znamením pro Ninivany, tak bude i Syn člověka znamením pro toto pokolení. Královna jihu povstane na soudu proti mužům tohoto pokolení a odsoudí je, protože přišla až z daleké země, aby slyšela Šalomounovu moudrost, a zde je přece (někdo) víc než Šalomoun. Ninivští mužové povstanou na soudu proti tomuto pokolení a odsoudí ho, protože se na základě Jonášova kázání obrátili, a zde je přece (někdo) víc než Jonáš.“

Pokoušení často nabývá formy výmluv a vzájemného obviňování, jako by k radosti bylo zapotřebí splnit nesčetné podmínky. K tomu dochází proto, že „průmyslová společnost mohla rozmnožit příležitosti různých zábav a potěšení, ale velmi nesnadno dokáže opatřit radost“. Mohu říci, že ty nejkrásnější a nejvíce spontánní radosti, které jsem v životě viděl, jsou radosti velmi chudých lidí, kteří nemají na čem lpět. Vzpomínám i na ryzí radost těch, kteří si i uprostřed vážných pracovních povinností uchovali věřící, velkorysé a prosté srdce. Tyto radosti různými způsoby čerpají ze zdroje vždy větší Boží lásky projevené v Ježíši Kristu. Nepřestanu opakovat slova Benedikta XVI., která nás přivádějí k jádru evangelia: „Na počátku křesťanského života není určité etické rozhodnutí nebo nějaká velká idea, nýbrž setkání s událostí, s Osobou, která otevírá před životem nový obzor a dává mu rozhodující zaměření.“

Evangelii gaudium, 7

Prosíme tě, Bože, pohlédni na oddanost svého lidu, který si ukládá odříkání, aby cvičil v kázni své tělo a konáním dobrých skutků načerpal sílu pro duši. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

26. února

Čtvrtek po 1. neděli postní

Mt 7,7-12

Ježíš řekl svým učedníkům: „Proste, a dostanete; hledejte, a naleznete; tlučte, a otevře se vám! Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře. Vždyť kdo je mezi vámi takový, že dá vlastnímu synovi kámen, když ho poprosí o chléb? Nebo když poprosí o rybu, že mu dá hada? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše váš nebeský Otec dá dobré věci těm, kdo ho prosí. Co tedy chcete, aby lidé dělali vám, to všechno i vy dělejte jim, neboť v tom je celý Zákon i Proroci.“

Každému chci říct především první pravdu: „Bůh tě miluje.“ I když jsi to už slyšel, nevadí, chci ti to připomenout: Bůh tě miluje. Nikdy o tom nepochybuj, ať se ti v životě děje cokoli.

Ať se nacházíš v jakýchkoli životních okolnostech, jsi nekonečně milován. Možná že tvé zkušenosti s otcovstvím nejsou nejlepší, tvůj pozemský otec ti byl třeba vzdálený nebo ti chyběl nebo se naopak projevoval dominantně a majetnický; nebo jsi prostě neměl takového otce, jakého jsi potřeboval. To nevím. Ale co ti mohu říct s jistotou, je skutečnost, že se můžeš zcela bezpečně vrhnout do náručí svého božského Otce, Boha, který ti daroval život a který ti ho dává v každém okamžiku. On tě bude pevně podpírat a současně budeš cítit, že zcela respektuje tvoji svobodu.

V jeho slově najdeme mnoho projevů jeho lásky. Jako by se pokoušel ji projevovat různými způsoby, aby viděl, které z těch slov dokáže proniknout tvým srdcem.

Christus vivit, 112–114

Bože, nepřestávej nás provázet milostí, abychom poznávali, co je správné, a ochotně se podle toho řídili; a protože jsme ve všem zcela závislí na tobě, dej, ať žijeme stále ve spojení s tebou. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

27. února

Pátek po 1. neděli postní

Mt 5,20-26

Ježíš řekl svým učedníkům: „Nebude-li vaše spravedlnost mnohem dokonalejší než spravedlnost učitelů Zákona a farizeů, do nebeského království nevejdete. Slyšeli jste, že bylo řečeno předkům: »Nezabiješ.« Kdo by zabil propadne soudu. Ale já vám říkám: Každý, kdo se na svého bratra hněvá, propadne soudu; kdo svého bratra tupí, propadne veleradě; a kdo ho zatracuje, propadne pekelnému ohni. Přinášíš-li tedy svůj dar k oltáři a tam si vzpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech tam svůj dar před oltářem a jdi se napřed smířit se svým bratrem, teprve potom přijď a obětuj svůj dar. Dohodni se rychle se svým protivníkem, dokud jsi s ním na cestě, aby tě tvůj protivník neodevzdal soudci a soudce služebníkově, a byl bys uvržen do žaláře. Amen, pravím ti: Nevyjdeš odtamtud, dokud nezaplatíš do posledního halíře.“

Bůh je radostný! Toto je zajímavé: Bůh je radostný! A jaká je radost Boha? Boží radost spočívá v odpouštění, Bůh má radost, když odpouští! Je to radost pastýře, který najde svoji ovečku, radost ženy, která najde svoji minci, je to radost otce, který znovu do domu přijme syna, jenž se ztratil, jako by byl mrtvý, a vrátil se do života, vrátil se domů. To je celé evangelium, to je celé křesťanství. Všimněte si však, že to nespočívá v pocitech, nejde o nějaké „dobráctví“. Naopak, milosrdenství je tou pravou silou, jen tato síla může zachránit člověka a svět od „rakoviny“, jíž je hřích, morální zlo, duchovní zlo. Jedině láska zaplňuje trhliny a propasti negativního, co zlo otvírá v srdci a v dějinách. To dokáže udělat jediné láska – a v tom spočívá Boží radost.

*Papež František, Modlitba Anděl Páně,
15. září 2013*

Prosíme tě, Bože, pomáhej nám prožít dobu přípravy na velikonoce s vnitřní opravdovostí, aby postní kázeň, o kterou církev v této době usiluje, přinesla všem užitek pro duši. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

28. února

Sobota po 1. neděli postní

Mt 5,43-48

Ježíš řekl svým učedníkům: „Slyšeli jste, že bylo řečeno: »Miluj svého bližního« a měj v nenávisti svého nepřítele. Ale já vám říkám: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. Tak budete syny svého nebeského Otce, neboť on dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým. Jestliže tedy milujete ty, kdo milují vás, jakou budete mít odměnu? Copak to nedělají i celníci? A jestliže pozdravujete jen své bratry, co tím děláte zvláštního? Copak to nedělají i pohané? Vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“

Nestahujte se do sebe, nenechte se zadusit malými domácími hádkami, nestaňte se vězni svých problémů. Ty se vyřeší, když vyjdete ven a pomůžete druhým vyřešit jejich problémy a budete hlásat radostnou zvěst. Dávající život, najdete ho; dávající naději, najdete ji; milující, najdete lásku.

*Papež František, Dopis zasvěceným
osobám ze dne 21. listopadu 2014*

Věčný Bože, náš nebeský Otče, obrať k sobě naše srdce, abychom celý život zasvětili tvé službě: abychom hledali především tvé království a plnili tvůj příkaz lásky. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

1. března

2. neděle postní, cyklus A

Mt 17,1-9

Ježíš vzal s sebou Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, aby byli sami. A byl před nimi proměněn: jeho tvář zářila jako slunce a jeho oděv zbělel jako světlo. A hle – ukázal se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají. Petr se ujal slova a řekl Ježíšovi: „Pane, je dobře, že jsme tady. Chceš-li, postavím tu tři stany: jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ Když ještě mluvil, najednou je zastínil světlý oblak, a hle – z oblaku se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení; toho poslouvejte!“ Jak to učedníci uslyšeli, padli tváří k zemi a velmi se báli. Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte, nebojte se!“ Pozdvihli oči a neviděli nikoho, jen samotného Ježíše. Když sestupovali s hory, přikázal jim Ježíš: „Nikomu o tom vidění neříkejte, dokud nebude Syn člověka vzkříšen z mrtvých.“

Je dobré, aby každá katecheze věnovala zvláštní pozornost „cestě krásy“ (*via pulchritudinis*). Zvěstovat Krista znamená ukazovat, že věřit v něj a následovat jej není jenom pravdivá a spravedlivá věc, ale také věc krásná, jež je schopna naplnit život novým jasem a hlubokou radostí i uprostřed zkoušek. Z tohoto pohledu lze všechny výrazy autentické krásy považovat za cestu, která napomáhá setkání s Pánem Ježíšem.

Evangelii gaudium, 167

Bože, ty k nám mluvíš skrze svého milovaného Syna a přikazuješ nám, abychom ho poslouchali; živ nás tedy svým slovem a očišťuj naše nitro, abychom se mohli radovat z patření na tvou slávu. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

2. března

Pondělí po 2. neděli postní

Lk 6,36-38

Ježíš řekl svým učedníkům: „Budte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec! Nesudte, a nebudete souzeni, nezavrhujte, a nebudete zavrženi. Odpouštějte, a bude vám odpuštěno. Dávejte, a dostanete: míru dobrou, natlačenou, natřesenou a vrchovatou vám dají do klína. Neboť jakou mírou měříte, takovou se naměří zas vám.“

Kristus, který nás na kříži zachránil z našich hříchů, nás zachraňuje a vykupuje také dnes stejnou mocí svého úplného darování se. Podívej se na kříž, uchop ho, nech se zachránit, protože ti, kdo přijímají spásu od něj, jsou vysvobozeni z hříchu, ze smutku, z vnitřní prázdnoty a z osamění. A jestliže zhřešíš a vzdálíš se, on tě opět mocí svého kříže

pozvedne. Nikdy nezapomínej, že on odpustí sedmdesát sedmkrát. Vrací se, aby nás znovu a znovu bral na svá ramena. Nikdo nám nebude moci odejmout důstojnost, kterou nám uděluje tato nekonečná a nezlomná láska. S něhou, která nás nikdy nezlame a vždycky nám může navrátit radost, nám umožňuje pozvednout hlavu a začít znovu.

Christus vivit, 119

Bože, ty chceš, abychom se cvičili v kázni a sebeovládání, a tak byli schopnější plnit tvou vůli; pomáhej nám, ať se varujeme hříchů a ochotně konáme, co nám ukládá tvá láska. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

3. března

Úterý po 2. neděli postní

Mt 23,1-12

Ježíš mluvil k zástupům i ke svým učedníkům: „Na Mojžíšův stolec zasedli učitelé Zákona a farizeové. Dělejte a zachovávejte všechno, co vám řeknou, ale podle jejich skutků nejednejte, neboť mluví, ale nejednají. Svazují těžká a neúnosná břemena a vkládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechtějí dotknout ani prstem. Všechny své skutky dělají jen proto, aby se ukázali před lidmi. Dávají si zhotovovat zvlášť široké modlitební řemínky a zvlášť velké štrápce na šatech, mají rádi čestná místa na hostinách a přední sedadla v synagogách, mají rádi pozdravy na ulicích, a když jim lidé říkají »mistr«. Vy však si nedávejte říkat »mistr«, jenom jeden je váš Mistr, a vy všichni jste bratři. A nikomu na zemi nedávejte jméno »otec«, jenom jeden je váš Otec, a ten je v nebi. Ani si nedávejte říkat »učitel«, jenom jeden je váš Učitel – Kristus. Kdo je mezi vámi největší, ať je vaším

služebníkem. Kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“

Pokud otevřeme Ježíšovi dveře, pokud mu umožníme, aby vstoupil do našich dějin, pokud s ním sdílíme radosti a bolesti, zakusíme pokoj a radost, které nám může dát jen Bůh, nekonečná láska. Ježíšova blahoslavenství přinášejí revoluční novost, zcela odlišný vzor štěstí, než nám obyčejně předkládají média a převládající mínění. Pro mentalitu světa je pohoršení, že Bůh přišel, aby se s námi sjednotil, že zemřel na kříži! V logice tohoto světa jsou ti, které Ježíš označuje za blahoslavené, považováni za „poražené“ a slabé. Naopak, je opěvován úspěch za každou cenu, blahobyť, arogance moci, prosazování sebe na úkor druhých.

Drazí mladí lidé, Ježíš nás vyzývá, abychom odpověděli na jeho návrh života, abychom se rozhodli, jakou cestou chceme jít, abychom dosáhli opravdové radosti. Je to velká výzva víry. Ježíš se nebál, zeptat svých učedníků, zda ho opravdu chtějí následovat, anebo jít spíše jinými cestami (srov. Jan 6,67). A Šimon, nazývaný Petr, měl odvahu odpovědět: „Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života“ (Jan 6,68). Pokud i vy dokážete Ježíšovi říci „ano“, váš mladý život získá smysl, a tak bude plodný.

*Poselství Svatého otce Františka
k 29. Světovému dni mládeže 2014*

Bože, provázej svou církev ustavičnou ochranou, vždyť jsme jen smrtelní lidé a bez tebe by nám došly síly; pomáhej nám vyhýbat se všemu, co nám škodí, a hledat, co vede ke spáse. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

4. března

Středa po 2. neděli postní

Mt 20,17-28

Když se Ježíš vydal na cestu do Jeruzaléma, vzal si stranou dvanáct učedníků a na cestě jim řekl: „Teď jdeme do Jeruzaléma. Tam Syn člověka bude vydán velekněžím a učitelům Zákona. Odsoudí ho k smrti a vydají pohanům, aby se mu posmívali, zbičovali a ukřižovali ho, ale třetího dne bude vzkříšen.“ Tu k němu přistoupila matka Zebedeových synů se svými syny a padla mu k nohám, aby ho o něco požádala. Zeptal se jí: „Co si přeješ?“ Odpověděla mu: „Poruč, aby tito dva moji synové zasedli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici v tvém království.“ Ježíš na to řekl: „Nevíte, oč žádáte. Můžete pít kalich, který já budu pít?“ Odpověděli: „Můžeme.“ Řekl jim: „Můj kalich sice pít budete, ale udělovat místa po mé pravici a levici není má věc, ta místa patří těm, kterým jsou připravena od mého Otce.“ Když to uslyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na ty dva bratry. Ježíš si je však

zavolal a řekl: „Víte, že panovníci tvrdě vládnou nad národy a velmoži jim dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je vaším otrokem. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“

Radost evangelia je radostí, kterou nám nic a nikdo nikdy nevezme (srov. Jan 16,22). Nešvary našeho světa – a nešvary církve – by neměly být záminkou k oslabení našeho nasazení a naší horlivosti. Považujme je za výzvy k růstu. Pohled víry je navíc schopen rozpoznat světlo, které Duch svatý vždycky šíří uprostřed temnot nezapomínaje, že „kde se rozmnožil hřích, tam se v míře ještě daleko štědrější ukázala milost“ (Řím 5,20). Naše víra má být schopna zahlédnout víno, v němž se může voda proměnit, a pšenici rostoucí mezi plevem.

Evangelii gaudium, 84

Bože, uchovej své církvi horlivost v konání dobra, pomáhej jí ve věcech časných a dej, ať v tom vidí záruku, že ji dovedeš k hodnotám věčným. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

5. března

Čtvrtek po 2. neděli postní

Lk 16,19-31

Ježíš řekl farizeům: „Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do šarlatu a kmentu a každý den pořádal skvělou hostinu. U jeho dveří léhal jeden žebrák – jmenoval se Lazar – plný vředů a rád by utišil hlad aspoň z toho, co padalo z boháčova stolu; a (ještě k tomu) přicházeli psi a lízali mu vředy. Žebrák umřel a andělé ho odnesli do Abraháмова náručí. Pak umřel i boháč a byl pohřben. V pekle v mukách zdvihl oči a viděl zdálky Abraháma a v jeho náručí Lazara. A zvolal: »Otče Abraháme, slituj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň kousek prstu ve vodě a ovlaží mi jazyk, protože zakouším muka v tomto plamenu.« Abrahám však odpověděl: »Synu, uvědom si, že ty ses měl dobře už zažíva, Lazar naproti tomu špatně. A nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka. A k tomu ke všemu zeje mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo nemůže přejít odtud k vám, i kdyby chtěl, ani se dostat od vás k nám.« (Boháč) řekl:

»Prosím tě tedy, otče, pošli ho do mého otcovského domu. Mám totiž pět bratrů, ať je varuje, aby se také oni nedostali do tohoto místa muk.« Abrahám odpověděl: »Mají Mojžíše a Proroky, ať je uposlechnou!« On však odporoval: »Ne, otče Abraháme! Ale když k nim někdo přijde z mrtvých, pak se obrátí.« Odpověděl mu: »Jestliže neposlouchají Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.«

Mezi chudobou a evangelizací existuje hluboké pouto, je i mezi tématem minulého Světového dne – „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy“ (Mt 28,19) – a tím letošním: „Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království“ (Mt 5,3). Pán si přeje chudou církev, která evangelizuje chudé. Když Ježíš posílá Dvanáct na misie, říká jim: „Neshánějte si do opasku ani zlaté, ani stříbrné, ani měděné mince, neberte si na cestu mošnu ani dvoje šaty, ani opánky, ani hůl, protože dělník má právo na svou obživu“ (Mt 10,9-10). Evangelní chudoba je základní podmínkou, aby se šířilo Boží království. Nejkrásnějšími a spontánními radostmi, které jsem během svého života prožil, jsou chudí lidé, kteří téměř nemají na čem ulpět. V naší době bude evangelizace možná jen díky nakažlivé radosti.

*Poselství Svatého otce Františka
k 29. Světovému dni mládeže 2014*

Bože, ty miluješ nevinnost a znovu ji dáváš
těm, kdo se k tobě kajícně navracejí: obrať
k sobě naše srdce a dej nám novou sílu Ducha
svatého, ať jsme pevní ve víře a horliví v ko-
nání dobra. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

6. března

Pátek po 2. neděli postní

Mt 21,33-43.45-46

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Poslyšte jiné podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázal vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty. Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabili, třetího ukamenovali. (Hospodář) poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu než poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak. Naposled k nim poslal svého syna; myslel si: »Na mého syna budou mít ohled.« Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: »To je dědic. Pojďte, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše!« A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?“ Odpověděli mu: „Krutě ty zlosyny zahubí a svou vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“ Ježíš jim řekl: „Nečetli jste

nikdy v Písmu: »Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je to podivuhodné«? Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.“ Když velekněží a farizeové uslyšeli tato jeho podobenství, poznali, že mluví o nich. Hleděli se ho zmocnit, ale měli strach z lidu, protože (lidé) ho považovali za proroka.

Zdravému vztahu mezi láskou k vlasti a upřímným pocitem sounáležitosti s širší lidskou rodinou napomáhá, máme-li na paměti, že světová společnost není jen součtem různých zemí, ale spíše společenstvím, jež mezi nimi existuje, vzájemnou přináležitostí, která je přednější než vznikání jakýchkoli zvláštních skupin. Každá skupina lidí se totiž stává součástí přediva univerzálního společenství a v něm objevuje svou krásu. Všichni jedinci jakéhokoli původu vědí, že jsou součástí větší lidské rodiny, bez které by nebyli schopni plně pochopit sebe samy.

Tento pohled vede k radostnému zjištění, že žádný národ, kultura nebo jednotlivec nemůže dosáhnout všeho sám o sobě: k dosažení plnosti života potřebujeme druhé. Vědomí našich omezení a neúplnosti není ohrožením, ale stává se klíčem k uvažování o společném projektu a k jeho uskutečňování. Vždyť „člověk je ohraničené bytí, které nemá hranice“.

Fratelli tutti, 149–150

Všemohoucí Bože, posilni v nás ducha kající-
nosti, abychom se v této postní době očisti-
li pokáním a připravili se oslavit velikonoce
s čistým srdcem a vnitřní pravdivostí. Skrze
tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

7. března

Sobota po 2. neděli postní

Lk 15,1-3.11-32

K Ježíšovi přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: »Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.« On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchýtil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával. Tu šel do sebe a řekl: »Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem. Vezmi

mě jako jednoho ze svých nádeníků!» Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn mu řekl: »Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem.« Ale otec nařídil služebníkům: »Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!« A začali se veselit. Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: »Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.« Tu se (starší syn) rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale on otci odpověděl: »Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!« Otec mu odpověděl: »Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.«“

Jsou lidé, kteří o smíření raději nemluví, protože mají za to, že spory, násilí a úpadek jsou součástí normálního běhu společnosti. Je pravda, že v každé lidské skupině bývají

vždycky více nebo méně nápadné mocenské boje mezi různými stranami. Jiní se zase domnívají, že podporovat odpuštění znamená ustupovat ze své pozice, aby situaci ovládli druzí. Z toho důvodu cítí, že je lepší nechat věci tak, jak jsou, a udržovat rovnováhu moci mezi různými skupinami. Jiní si zase myslí, že smíření je pro slabochy.

Fratelli tutti, 236

Svou milostí, Bože, léčíš naše slabosti a dáváš nám už nyní účast na životě, který nás čeká v nebi; veď nás, dokud žijeme zde na zemi, a doveď nás do světla, ve kterém ty sám přebýváš. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

8. března

3. neděle postní, cyklus A

Jan 4,5-42

Ježíš přišel k samařskému městu zvanému Sychar, blízko pole, které kdysi odkázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, posadil se – tak (jak byl) – u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přišla jedna samařská žena navázat vodu. Ježíš jí řekl: „Dej mi napít.“ – Jeho učedníci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu. – Samařská žena mu odpověděla: „Jak to? Ty, Žid, žádáš o napití mne, Samaritánku?“ Židé se totiž se Samaritány nestýkají. Ježíš jí na to řekl: „Kdybys znala Boží dar a (věděla), kdo ti říká: »Dej mi napít«, spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“ Žena mu namítla: „Pane, vždyť ani nemáš (vědro), a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil i jeho synové a jeho stáda?“ Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo se napije této vody, bude zase žíznit. Kdo

se však napije vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“ Žena mu řekla: „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat.“ Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej svého muže a zase přijď sem.“ Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Ježíš jí na to řekl: „Správně jsi odpověděla: »Nemám muže«; pět mužů už jsi měla, a ten, kterého máš teď, není tvůj muž. To jsi mluvila pravdu.“ Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: »(Jen) v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat.«“ Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze Židů. Ale nastává hodina – ano, už je tady – kdy opravdoví (Boží) ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že má přijít Mesiáš, nazvaný Kristus. Ten, až přijde, oznámí nám všechno.“ Na to jí řekl Ježíš: „Já jsem to, který s tebou mluvím.“ Právě tehdy se vrátili jeho učedníci a divili se, že mluví se ženou. Přesto však se nikdo nezeptal: „Co jí chceš?“ nebo „Proč s ní mluvíš?“ Žena tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem: „Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem udělala. Snad je to Mesiáš?“ Vyšli tedy z města a šli k němu. Mezitím ho učedníci prosili: „Mistře, najež se!“ On jim však řekl: „Já mám k jídlu pokrm, který vy neznáte.“ Učedníci se mezi sebou ptali: „Přinesl mu někdo něco jíst?“ Ježíš jim řekl: „Mým pokrmem je plnit vůli

toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo. Říkáte přece: »Ještě čtyři měsíce, a nastanou žně.« Hle, říkám vám: Zvedněte oči a podívejte se na pole: jsou už bílá ke žnám. Ten, kdo žne, už dostává svou mzdu a shromažďuje úrodu pro věčný život, takže se raduje zároveň rozséváč i žnec. V tom je totiž pravdivé přísloví: »Jiný rozsévá a jiný sklízí.« Já jsem vás poslal sklízet, na čem jste nepracovali. Jiní pracovali, a vy sklízíte (plody) jejich práce.“ Mnoho Samaritánů z toho města v něj uvěřilo pro řeč té ženy, která svědčila: „Řekl mi všechno, co jsem udělala.“ Když tedy ti Samaritáni k němu přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam dva dny. A ještě mnohem více jich v něj uvěřilo pro jeho řeč. Té ženě pak říkali: „Věříme už nejen proto, žeš nám to pověděla, vždyť sami jsme ho slyšeli a víme, že je to skutečně Spasitel světa.“

Prosme Pána, aby osvobodil církve od těch, kteří ji chtějí nechat zestárnout, zastavit ji v minulosti, zabrzdit ji, znehybnit. Prosme také, aby ji osvobodil od jiného pokušení: od domněnky, že je mladá tehdy, když ustupuje všemu, co jí nabízí svět, že se obnovuje tím, že zakrývá své poselství a přizpůsobuje se ostatním. Nikoli. Církve je mladá, když je sama sebou, když každý den přijímá stále novou sílu z Božího slova, z Eucharistie, z Kristovy přítomnosti a z moci jeho Ducha. Je mladá, když je schopná vracet se stále ke svému prameni.

Kristova církev může vždycky upadnout do pokušení ztráty nadšení, protože už nenaslouchá Pánovu volání k riskování víry, k darování všeho bez zvažování nebezpečí, a vrací se

k hledání falešných jistot tohoto světa. Právě mladí lidé jí mohou pomoci zůstat mladou, neupadnout do zkaženosti, nezastavovat se, nezpyšňt, nepřeměnit se v nějakou sektu, být chudší a schopnou svědectví, být nablízku posledním a vyloučeným, bojovat za spravedlnost, nechat se oslovit pokorou. Oni mohou přivádět církve ke kráse mládí, když podněcují „schopnost radovat se z toho, co začíná, darovat se, aniž za to něco čekají, obnovovat se a usilovat o stále větší výsledky.“

Christus vivit, 35, 37

Bože, studnice milosrdenství a dobroty, ty nám dáváš příležitost, abychom svou hříšnost léčili modlitbou, postem a štědrostí; pohled, jak ve svědomí cítíme svou vinu a pokorně se z ní vyznáváme, ukaž na nás své veliké slitování, odpusť nám a pozvedni nás k sobě. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

9. března

Pondělí po 3. neděli postní

Lk 4,24-30

Když přišel Ježíš do Nazareta, řekl lidu v synagoze: „Amen, pravím vám: Žádný prorok není vítaný ve svém domově. Říkám vám podle pravdy: Mnoho vdov bylo v izraelském národě za dnů Eliášových, kdy se nebe zavřelo na tři léta a šest měsíců a nastal velký hlad po celé zemi; ale k žádné z nich nebyl poslán Eliáš, jen k vdově do Sarepty v Sidónsku. A mnoho malomocných bylo v izraelském národě za proroka Elizea, ale nikdo z nich nebyl očištěn, jenom Náman ze Sýrie.“ Když to slyšeli, všichni v synagoze vzplanuli hněvem. Zvedli se, vyhnali ho ven z města a vedli až na sráz hory, na níž bylo vystavěno jejich město, aby ho srazili dolů. On však prošel jejich středem a ubíral se dál.

Tichost je jiný výraz pro vnitřní chudobu, která znamená vkládat důvěru jenom v Boha. Bible totiž často používá výraz „anavim“ jak pro chudé, tak pro vlídné. Někdo by mohl namítnout: „Když budu příliš mírný, budou si o mně myslet, že jsem hlupák, že jsem pošetilý nebo slabý.“ Možná ano, ale jen ať si to myslí. Je lepší být stále mírnější; naplní se tím naše nejhlubší touhy: tiší „dostanou zemi za dědictví“ (Mt 5,5), neboli uvidí, jak se v jejich životě naplňuje Boží zaslíbení.

Gaudete et exsultate, 74

Milosrdný Bože, očišťuj a upevňuj svou církev, a protože bez tvé pomoci neobstojí, stále ji veď svou milostí. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

10. března

Úterý po 3. neděli postní

Mt 18,21-35

Petr přistoupil k Ježíšovi a zeptal se: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když se proti mně prohřeší? Nejvíc sedmkrát?“ Ježíš mu odpověděl: „Neříkám ti nejvíc sedmkrát, ale (třeba) sedmdesátsedmkrát. Nebeské království se podobá králi, který chtěl provést vyúčtování se svými služebníky. A když s vyúčtováním začal, přivedli mu jednoho dlužníka, u kterého měl deset tisíc hřiven. Protože (dlužník) neměl čím zaplatit, pán rozkázal prodat ho i se ženou a dětmi a se vším, co měl, a tím zaplatit. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: »Měj se mnou strpení, a všechno ti zaplatím!« A pán se nad tím služebníkem smíloval, propustil ho a dluh mu odpustil. Sotva však ten služebník vyšel, potkal se s jedním ze svých druhů ve službě, který mu byl dlužen sto denárů. Začal ho škrtit a křičel: »Zaplať, co jsi dlužen!« Jeho druh padl před ním na kolena a prosil ho: »Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to!« On

však nechtěl, ale šel a dal ho zavřít do vězení, dokud dluh nezaplatí. Když jeho druhové ve službě viděli, co se stalo, velmi se zarmoutili. Šli a všechno to pověděli svému pánovi. Tu si ho pán zavolal a řekl mu: »Služebníku ničemný! Celý dluh jsem ti odpustil, protože jsi mě prosil. Neměl ses tedy i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se smiloval já nad tebou?« A jeho pán se rozhněval a dal ho mučitelům, dokud by nezaplatil celý dluh. Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže každý svému bratru ze srdce neodpustíte.“

Pravdou je, že není snadným úkolem přemoci hořké dědictví nespravedlností, nepřátelství a nedůvěry, které za sebou zanechal konflikt. Toho lze dosáhnout jen překonáváním zla dobrem (srov. Řím 12,21) a pěstováním těch ctností, které podporují smíření, solidaritu a pokoj. Tak lidé, kteří ve svých srdcích živí dobro, zjišťují, že toto dobro vede k pokojnému svědomí a k hluboké radosti, a to i uprostřed nesnází a nepochopení. I když jsou tupeni, jejich dobrota nikdy neumdlévá, ale ukazuje svou sílu tím, že se odmítají mstít. Každý z nás by si měl uvědomit, že i nešetrný soud, který chovám ve svém srdci o svém bratru nebo sestře, otevřená rána, která nebyla nikdy uzdravena, urážka, která nebyla nikdy odpuštěna, zahořklost, která mě jen zraňuje, to vše jsou projevy boje, který v sobě vedu, malý ohýnek hluboko v mém srdci, který je třeba uhasit, aby se nerozrostl ve veliký požár.

Fratelli tutti, 243

Prosíme tě, Bože, provázej nás svou milostí
a pomáhej nám, abychom ti oddaně sloužili.
Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

11. března

Středa po 3. neděli postní

Mt 5,17-19

Ježíš řekl svým učedníkům: „Nemyslete, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky. Nepřišel jsem je zrušit, ale naplnit. Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se to všechno nestane. Kdyby tedy někdo zrušil jedno z těchto přikázání – a třeba i to nejmenší – a tak učil lidi, bude v nebeském království nejmenší. Kdo se však bude jimi řídit a jim učit, bude v nebeském království veliký.“

Když nás svatý Bernard vyzývá ke sjednocení s Kristovým Srdcem, využívá bohatství této úcty a volá po obrácení založeném na lásce. Bernard by přesvědčen, že naše náklonnosti,

zotročené rozkošemi, mohou být proměněny, neosvobodíme se však tím, že budeme slepě poslouchat příkázání, ale spíše tím, že odpovíme na lahodnost Kristovy lásky.

Dilexit nos, 177

Prosíme tě, Bože, pomáhej nám, ať se cvičíme v postní kázni a živíme tvým slovem, aby nás sebeovládání připravilo k věrnému plnění tvé vůle a společná modlitba aby nás vedla k trvalému spojení s tebou. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

12. března

Čtvrtek po 3. neděli postní

Lk 11,14-23

Ježíš vyháněl zlého ducha z němého člověka. Když zlý duch vyšel, němý promluvil. Zástupy žasly, ale někteří z nich řekli: „Vyhánění zlé duchy s (pomocí) Belzebuba, vládce zlých duchů!“ Jiní ho pokoušeli a žádali od něho znamení z nebe. On však znal jejich myšlenky, a proto jim řekl: „Každé království proti sobě rozdvojené zpusťne a dům na dům padne. Je-li tedy i satan v sobě rozdvojen, jak obstojí jeho království? Říkáte totiž, že vyháním zlé duchy s (pomocí) Belzebuba. Jestliže já vyháním zlé duchy s (pomocí) Belzebuba, s čím (pomocí) je vyhánějí vaši synové? Proto oni budou vašimi soudci. Jestliže však vyháním zlé duchy prstem Božím, pak už k vám přišlo Boží království. Dokud ozbrojený silák hlídá svůj dvůr, jeho majetek je v bezpečí. Přepadne-li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu jeho zbraně, na které spoléhal, a jeho kořist rozdá. Kdo není se mnou, je proti mně, a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje!“

[...] v mnoha povinnostech, kterým neustále čelíme, se stále častěji objevuje riziko roztěkanosti, někdy i zoufalství, ztráty smyslu, a to i u lidí, kteří jsou na první pohled úspěšní. Naopak, číst život ve znamení Velikonoc, dívat se na něj očima vzkříšeného Ježíše, znamená najít přístup k podstatě lidské osoby, k našemu srdci: *cor inquietum*. Tímto adjektivem „nepokojný“ nám svatý Augustin pomáhá pochopit touhu člověka po plném naplnění. Celá věta odkazuje na začátek Vyznání, kde Augustin píše: „Pane, stvořil jsi nás pro sebe a nepokojné je naše srdce, dokud nespočine v tobě“ (I, 1,1).

Nepokoj je znamením toho, že naše srdce se nepohybuje náhodně, chaoticky, bez cíle a smyslu, ale směřuje ke svému konečnému cíli, k „návratu domů“. A skutečným cílem srdce není vlastnictví pozemských statků, ale dosažení toho, co ho může plně naplnit, totiž lásky Boží, nebo lépe řečeno, Boha Lásky. Tento poklad však lze najít pouze, když milujeme bližní, které potkáváme na své cestě: bratry a sestry z masa a kostí, jejichž přítomnost pobízí a provokuje naše srdce, volá je, aby se otevřelo a darovalo se. Bližní vás žádají, abyste zpomalili, podívali se jim do očí, někdy změnili plán, možná i směr. Milí přátelé, toto je tajemství pohybu lidského srdce: vrátit se ke zdroji svého bytí, těšit se z radosti, která nezmizí, která nezkłame. Nikdo nemůže žít bez

smyslu, který přesahuje to, co je náhodné, co pomíjí. Lidské srdce nemůže žít bez naděje, bez vědomí, že je stvořeno pro plnost, ne pro nedostatek.

*Katecheze papeže Lva XIV. při generální
audienci na Svatopetrském náměstí,
17. 11. 2025*

Pokorně tě prosíme, Bože, dej, ať stále hlouběji pronikáme do velikonočního tajemství, abychom blížící se svátky našeho vykoupení slavili s opravdovou zbožností. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

13. března

Pátek po 3. neděli postní

Mk 12,28b-34

Jeden z učitelů Zákona přistoupil k Ježíšovi a zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: »Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.« Druhé je toto: »Miluj svého bližního jako sám sebe.« Žádné jiné přikázání není větší než tato.“ Učitel Zákona mu na to řekl: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že on je jediný a není jiného kromě něho a milovat ho celým srdcem, celým rozumem a celou silou a milovat bližního jako sám sebe je víc než všechny oběti a dary.“ Když Ježíš viděl, že (učitel Zákona) odpověděl rozumně, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království.“ A nikdo se už neodvážil dát mu nějakou otázku.

Apoštol Jan píše: „Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí“ (1J 4,20). Stejně tak Ježíš ve své odpovědi zákoníkovi připomíná dvě starodávna přikázání: „Miluj Hospodina, svého Boha, celým srdcem, celou duší a celou svou silou!“ (Dt 6,5) a „Miluj svého bližního jako sám sebe“ (Lv 19,18), a spojuje je do jediného přikázání. Evangelista Marek zaznamenává Ježíšovu odpověď takto: „První je toto: »Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.« Druhé je toto: »Miluj svého bližního jako sám sebe.« Žádné jiné přikázání není větší než tato.“ (Mk 12,29–31). Citované místo z Levitika vybízí k úctě k příslušníkům vlastního národa, zatímco v jiných textech se nachází učení, které vybízí k úctě – ne-li přímo k lásce – i k nepříteli: „Jestliže potkáš zatoulaného býka nebo osla svého nepřítele, přiveď ho k němu. Jestliže vidíš osla svého odpůrce, že leží pod břemenem, neobcházej ho, ale pomoz mu ho zdvihnout.“ (Ex 23,4–5). Z toho vyplývá vnitřní hodnota úcty k člověku: každý, kdo se ocitne v nouzi, i nepřítel, si vždy zaslouží naši pomoc.

Dilexi te, 24–25

Prosíme tě, dobrotivý Bože, vlej nám do srdce svou milost, abychom ovládali sklony lidské slabosti a dovedli žít podle tvých přikázání. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

14. března

Sobota po 3. neděli postní

Lk 18,9-14

Některým lidem, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, řekl Ježíš toto podobenství: „Dva lidé šli do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus a druhý celník. Farizeus se postavil a modlil se v duchu takto: »Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé: lupiči, podvodníci, cizoložníci nebo i jako tamhleten celník. Postím se dvakrát za týden, odvádím desátky ze všech svých příjmů.« Celník však zůstal stát vzadu a neodvažoval se ani pozdvihnout oči k nebi, ale bil se v prsa a říkal: »Bože, buď milostiv mně hříšnému!« Říkám vám: Celník se vrátil domů ospravedlněn, ne však farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“

Proto je velikonoční tajemství základem křesťanského života, kolem kterého se točí všechny ostatní události. Můžeme tedy bez jakékoli sentimentality říci, že Velikonoce jsou každý den. Jakým způsobem? Každou chvíli prožíváme mnoho různých zkušeností: bolest, utrpení, smutek, propletené s radostí, úžasem, klidem. Ale v každé situaci lidské srdce touží po plnosti, po hlubokém štěstí. Velká filosofka dvacátého století, svatá Terezie Benedikta od Kříže, rodným jménem Edith Steinová, která se hluboce zabývala tajemstvím lidské osoby, nám připomíná tuto dynamiku neustálého hledání naplnění. „Člověk,“ píše, „vždy touží znovu obdržet dar bytí, aby mohl čerpat z toho, co mu okamžik dává a zároveň bere“

Jsme ponořeni do omezení, ale také se snažíme je překonat. Velikonoční zvěst je nejkrásnější, nejradostnější a nejvíc ohromující zprávou, jaká kdy v historii zazněla. Je to „evangelium“ par excellence, které dosvědčuje vítězství lásky nad hříchem a života nad smrtí, a proto je jediné schopné uspokojit touhu po smyslu, která znepokojuje naši mysl a naše srdce. Člověk je poháněn vnitřním pohybem, který směřuje k něčemu, co ho neustále přitahuje. Žádná podružná realita ho neuspokojuje. Směřujeme k nekonečnu a věčnosti. To je v protikladu se zkušeností smrti, předznamenanou utrpením, ztrátami, neúspěchy. Smrti, které, jak zpívá sv. František, „žádný živý člověk nemůže uniknout“ (Píseň bratra slunce).

Vše se mění díky tomu ránu, kdy ženy, které přišly, aby pomazaly tělo Pána, našly hrob prázdný. Otázka, kterou položili mudrci, kteří

přišli z východu do Jeruzaléma: „Kde je ten narozený židovský král?“ (Mt 2,1-2), nachází svou definitivní odpověď ve slovech tajemného mladíka oblečeného v bílém, který promlouvá k ženám ve velikonočním úsvitu: „Hledáte Ježíše Nazaretského, ukřižovaného. Byl vzkříšen, není tady.“ (Mk 16,6).

*Katecheze papeže Lva XIV. při generální
audienci na Svatopetrském náměstí,
5. 11. 2025*

Bože, ty nám dáváš už v této postní době účast na Kristově smrti a vzkříšení; pomáhej nám, ať se dobře připravíme na slavení velikonoc, abychom plně prožívali radost z našeho vykoupení. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

15. března

4. neděle postní, cyklus A

Jan 9,1-41

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo zhřěšil: on sám nebo jeho rodiče, že se narodil slepý?“ Ježíš odpověděl: „Nezhřěšil ani on, ani jeho rodiče, ale mají se na něm zjevit Boží skutky. Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa.“ Po těch slovech plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: „Jdi se umýt v rybníku Siloe“ – to slovo znamená „Poslaný“. Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl. Sousedé a ti, kteří ho dříve vídali žebrať, se ptali: „Není to ten, který tu sedával a žebřal?“ Jedni tvrdili: „Je to on.“ Jiní říkali: „Není, ale je mu podobný.“ On řekl: „Jsem to já.“ Ptali se ho tedy: „Jak to, že teď vidíš?“ On odpověděl: „Člověk jménem Ježíš udělal bláto, pomazal mi oči a řekl: »Jdi k Siloe a umyj se!« Šel jsem tedy, umyl se a vidím.“ Ptali se ho: „Kde

je ten člověk?“ Odpověděl: „To nevím.“ Přivedli toho bývalého slepce k farizeům. Ten den, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla zrovna sobota. Také farizeové se ho znovu vyptávali, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: „Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím.“ Někteří farizeové říkali: „Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu.“ Jiní ale namítali: „Jak by mohl hříšný člověk dělat taková znamení!“ A nemohli se dohodnout. Znovu se tedy zeptali toho slepého: „Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?“ On odpověděl: „Je to prorok.“ Židé však tomu nechtěli věřit, že byl slepý a že nabyl zraku, až si zavolali rodiče toho uzdraveného slepce a zeptali se jich: „Je to váš syn, o kterém vy říkáte, že se narodil slepý? Jak to, že teď vidí?“ Jeho rodiče odpověděli: „Víme, že je to náš syn a že se narodil slepý. Ale jak to přijde, že teď vidí, to nevíme, a kdo mu otevřel oči, to my nevíme. Zeptejte se jeho. Je dospělý, ať mluví sám za sebe!“ To jeho rodiče řekli, protože se báli židů. Židé se už totiž usnesli, aby každý, kdo Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagogy. Proto jeho rodiče řekli: „Je dospělý, zeptejte se jeho.“ Zavolali tedy ještě jednou toho bývalého slepce a řekli mu: „Vzdej Bohu chválu! My víme, že ten člověk je hříšník.“ On odpověděl: „Zda je hříšník, to nevím, ale vím jedno: že jsem byl slepý, a teď vidím.“ Zeptali se ho tedy: „Co s tebou udělal? Jak ti otevřel oči?“ Odpověděl jim: „Už jsem vám to řekl, ale jako byste to neslyšeli. Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?“ Osopili se na něj: „Ty jsi jeho učedník! My jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je.“ Ten člověk jim

odpověděl: „To je skutečně divné, že vy nevíte, odkud je – a otevřel mi oči. Víme, že hříšníky Bůh neslyší, ale slyší toho, kdo je zbožný a plní jeho vůli. Od věků nebylo slýcháno, že by někdo otevřel oči slepému od narození. Kdyby tento člověk nebyl od Boha, nic by nedokázal.“ Řekli mu: „V hříších ses celý narodil – a ty nás chceš poučovat?“ A vyhnali ho. Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?“ Odpověděl: „A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?“ Ježíš mu řekl: „Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví.“ On na to řekl: „Věřím, Pane!“ a padl před ním na kolena. Ježíš prohlásil: „Přišel jsem na tento svět soudit: aby ti, kdo nevidí, viděli, a kdo vidí, oslepli.“ Slyšeli to někteří farizeové, kteří byli u něho, a řekli mu: „Jsme snad i my slepí?“ Ježíš jim odpověděl: „Kdybyste byli slepí, neměli byste hřích. Vy však říkáte: »Vidíme.« Proto váš hřích trvá.“

Zakusil-li někdo skutečně Boží lásku, která je jeho spásou, nepotřebuje moc času k přípravě na její hlásání, nemůže čekat, že se mu dostane mnoha přednášek či dlouhého poučování. Každý křesťan je misionářem, nakolik se setkal s Boží láskou v Ježíši Kristu. Už neříkejme, že jsme „učedníci“ a „misionáři“, nýbrž vždycky „učedníci misionáři“. Pokud o tom nejsme přesvědčeni, pohledme na první učedníky, kteří hned poté, co na sobě zakusili Ježíšův pohled, šli a naplnění radostí hlásali: „Našli jsme Mesiáše!“ (Jan 1,41).

Evangelii gaudium, 120

Bože, tys poslal na svět svého Syna a jeho prostřednictvím uskutečňuješ naše vykoupení; oživ víru svého lidu, abychom se s oddanou zbožností připravovali na velikonoční svátky. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

16. března

Pondělí po 4. neděli postní

Jan 4,43-54

Ježíš odešel ze Samařska do Galileje. Sám totiž dosvědčil, že prorok ve svém rodném kraji není ve vážnosti. Když tedy přišel do Galileje, Galilejané ho (vlídně) přijali, protože viděli všechno, co vykonal v Jeruzalémě o svátcích; i oni tam totiž byli na svátky. Přišel tedy zase do Kány v Galileji, kde proměnil vodu ve víno. Byl tam jeden královský úředník, jehož syn ležel nemocen v Kafarnau. Když uslyšel, že Ježíš přišel z Judska do Galileje, vyhledal ho a prosil, aby šel a uzdravil mu syna – už totiž skoro umíral. Ježíš mu řekl: „Jestliže neuvidíte znamení a zázraky, nikdy neuvěříte.“ Královský úředník mu odpověděl: „Pane, přijď, než moje dítě umře!“ Ježíš mu řekl: „Jen jdi, tvůj syn je živ.“ Ten člověk uvěřil tomu slovu, které mu Ježíš řekl, a šel. Když ještě byl na cestě, přišli mu naproti jeho služebníci a hlásili: „Tvůj syn je živ!“ Zeptal se jich tedy na hodinu, kdy mu začalo být lépe.

Odpověděli mu: „Včera v jednu hodinu odpoledne mu přestala horečka.“ Poznal tedy otec, že to bylo právě v tu chvíli, kdy mu Ježíš řekl: »Tvůj syn je živ.« A uvěřil on i všichni v jeho domě. To bylo druhé znamení, které Ježíš vykonal, když se vrátil z Judska do Galileje.

Lidský život je charakterizován neustálým pohybem, který nás nutí konat, jednat. Dnes se všude vyžaduje rychlost při dosahování optimálních výsledků v nejrůznějších oblastech. Jakým způsobem Ježíšovo vzkříšení osvětluje tuto stránku naší zkušenosti? Až se budeme podílet na jeho vítězství nad smrtí, odpočineme si? Vira nám říká: ano, odpočineme si. Nebudeme nečinní, ale vstoupíme do Božího odpočinku, který je mírem a radostí. Musíme tedy jen čekat, nebo nás to může změnit už teď? Jsme pohlaceni mnoha činnostmi, které nás ne vždy uspokojují. Mnohé z našich činů souvisejí s praktickými, konkrétními věcmi. Musíme převzít odpovědnost za mnoho závazků, řešit problémy, čelit únavě. I Ježíš se zapojil do života lidí a do života obecně, nešetřil se, ba naopak, obětoval se až do konce. Přesto často vnímáme, jak příliš mnoho činností, místo aby nám přinášelo naplnění, se stává vírem, který nás omračuje, zbavuje nás klidu a brání nám žít to, co je pro náš život opravdu důležité. Cítíme se pak unavení, nespokojení: čas se zdá být rozptýlen tisíci praktickými věcmi, které však nevyřeší konečný smysl naší existence.

Někdy se na konci dne plného aktivit cítíme prázdni. Proč? Protože nejsme stroje, máme

„srdce“, ba dokonce můžeme říci, že jsme srdcem. Srdce je symbolem celého našeho lidství, syntézou myšlenek, pocitů a tužeb, neviditelným centrem naší osobnosti. Evangelista Matouš nás vybízí k zamyšlení nad významem srdce, když cituje tuto krásnou Ježíšovu větu: „Kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce“ (Mt 6,21).

Skutečný poklad se tedy uchovává v srdci, ne v pozemských trezorech, ne ve velkých finančních investicích, které jsou dnes jako nikdy předtím šílené a nespravedlivě koncentrované, a jimž se klaníme za krvavou cenu milionů lidských životů a ničení Božího stvoření.

*Katecheze papeže Lva XIV. při generální
audienci na Svatopetrském náměstí,
17. 12. 2025*

Ve své nevýslovné dobrotě nám, Bože, poskytuješ prostředky ke spáse, a tak nás neustále obnovuješ; veď svou církev, aby v ní dílo tvé milosti přinášelo užitek, a dávej jí, co potřebuje na své cestě k tobě. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

17. března

Úterý po 4. neděli postní

Jan 5,1-3a.5-16

Byly židovské svátky a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V Jeruzalémě u Ovčí brány je rybník, hebrejsky zvaný Bethzatha, s pěti podloubími. V nich lehávalo množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých. Byl tam jeden člověk, ten byl nemocný už osmatřicet let. Když ho Ježíš viděl, jak tam leží, a poznal, že je tak nemocný už dlouho, zeptal se ho: „Chceš být zdrav?“ Nemocný mu odpověděl: „Pane, nemám nikoho, kdo by mě snesl do rybníka, když se voda rozvíří. Než tam dojdu já, jiný už tam sestoupí přede mnou.“ Ježíš mu řekl: „Vstaň, vezmi své lehátko a chod!“ A hned byl ten člověk uzdraven, vzal svoje lehátko a chodil. Ten den však byla sobota. Proto židé tomu uzdravenému namítli: „Je sobota! Nesmíš nosit lehátko!“ Odpověděl jim: „Ten, kdo mě uzdravil, mi řekl: »Vezmi své lehátko a chod!«“ Zeptali se ho: „Kdo je ten člověk, který ti řekl: »Vezmi ho a chod«?“ Ale ten uzdravený nevěděl, kdo to

je. Ježíš se totiž vzdálil, protože na tom místě bylo mnoho lidí. Později ho Ježíš potkal v chrámě a řekl mu: „Hle, jsi zdrav. Už nehřeš, aby tě nestihlo něco horšího!“ Ten člověk odešel a oznámil židům, že ho uzdravil Ježíš. Proto židé Ježíše pronásledovali, že dělal takové věci v sobotu.

Dnes bych vás chtěl zvláště pozvat, abyste přemýšleli o situacích, kdy se cítíme „zablokováni“ a uvěznění v slepé uličce. Někdy se nám totiž zdá, že je zbytečné dál doufat; smíříme se s osudem a už nemáme chuť bojovat. Tato situace je v evangeliích popsána obrazem ochrnutí. Z tohoto důvodu bych se dnes chtěl zastavit u uzdravení ochrnutého, o kterém se píše v páté kapitole Janova evangelia (J 5,1-9). Ježíš se konkrétně obrací na muže, který je ochrnutý již třicet osm let. Ten se již smířil s osudem, protože se mu nikdy nepodaří ponořit se do rybníka, když se voda rozvíří. Ve skutečnosti nás často paralyzuje právě zklamání. Cítíme se odrazeni a riskujeme, že upadneme do lenosti. Ježíš se tohoto ochrnutého ptá na něco, co se může zdát zbytečné: „Chceš být zdrav?“ (J 5,6).

Je to však nezbytná otázka, protože když jsme po mnoho let blokováni, může nám chybět i vůle uzdravit se. Někdy raději zůstáváme v nemocném stavu a nutíme ostatní, aby se o nás starali. Někdy je to také záminka, abychom se nemuseli rozhodovat, co dělat se svým životem. Ježíš však tohoto muže odkazuje na jeho nejvnitřnější a nejhlubší touhu. Ochrnutý pak dodává, že když se pokouší ponořit do rybníka, vždycky je

tam někdo, kdo se tam dostane před ním. Tento muž vyjadřuje fatalistický pohled na život. Myšlíme si, že se nám věci dějí proto, že nemáme štěstí, protože osud je nám nepřátelský. Tento muž je skleslý. Cítí se poražen v boji života. Ježíš mu však pomáhá objevit, že jeho život je také v jeho rukou. Vyzývá ho, aby vstal, aby se zvedl ze své chronické situace a vzal si svá nosítka. Drazí bratři a sestry, prosme Pána o dar pochopit, kde se náš život zastavil. Pokusme se vyjádřit svou touhu po uzdravení. A modleme se za všechny, kteří se cítí paralyzovaní, kteří nevidí východisko. Prosme, abychom se vrátili do Srdce Kristova, které je skutečným příbytkem milosrdenství!

*Katecheze papeže Lva XIV. při generální
audienci na Svatopetrském náměstí,
18. 6. 2025*

Bože, veď nás, ať prožíváme postní dobu s opravdovou zbožností, abychom byli dobře připraveni přijmout velikonoční poselství o našem vykoupení a vydávat o něm svědectví. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

18. března

Středa po 4. neděli postní

Jan 5,17-30

Ježíš řekl židům: „Můj Otec je až dosud činný, i já jsem činný.“ To byl další důvod, proč se ho židé snažili zabít: nejen, že rušil sobotu, ale také, že nazýval Boha svým vlastním otcem a stavěl se tak Bohu naroveň. Ježíš jim na to řekl: „Amen, amen, pravím vám: Syn nemůže sám ze sebe konat nic, nýbrž jen to, co vidí, že koná Otec; co totiž koná on, koná stejně i Syn. Vždyť Otec Syna miluje a ukazuje mu všechno, co sám koná. A ukáže mu ještě větší skutky než tyto, takže budete žasnout. Neboť jako Otec křísí mrtvé a je oživuje, tak i Syn oživuje, koho chce. Otec totiž nikoho nesoudí, ale všechen soud odevzdal Synovi, aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nectí Syna, nectí ani Otce, který ho poslal. Amen, amen, pravím vám: Kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má věčný život a nepodléhá soudu, ale přešel už ze smrti do života. Amen, amen, pravím vám: Přichází hodina – ano, už je tady – kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna a ti, kdo uslyší, budou

žít. Jako totiž Otec má život sám v sobě, tak dal i Synovi, aby měl život sám v sobě, a obdařil ho mocí konat soud, protože je Syn člověka. Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou: ti, kdo konali dobro, budou vzkříšeni k životu, kdo páchali zlo, budou vzkříšeni k odsouzení. Já sám ze sebe nemohu dělat nic. Soudím podle toho, co slyším, a můj soud je spravedlivý, protože nehledám vůli svou, ale vůli toho, který mě poslal.“

Krátce před svým zjetím, v okamžiku důvěrného rozhovoru, řekl Ježíš těm, kteří byli s ním: „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám. Ne ten, který dává svět, já vám dávám.“ A ihned dodal: „Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí“ (Jan 14,27). Jejich úzkost a strach jistě souvisely s násilím, které na něj mělo brzy dopadnout. Hlouběji vzato, evangelia neskrývají, že to, co učedníky zmátlo, byla jeho nenásilná odpověď; cesta, kterou všichni, v čele s Petrem, zpochybňovali; přesto je Učitel žádal, aby ji následovali až do konce. Ježíšova cesta i nadále vyvolává zneklidnění a strach. Tomu, kdo by ho chtěl bránit, rozhodně opakuje: „Zastrč meč do pochvy“ (Jan 18,11; srov. Mt 26,52). Pokoj vzkříšeného Ježíše je odzbrojený, protože odzbrojený byl i jeho boj uprostřed konkrétních historických, politických a sociálních okolností. Křesťané se musí společně stát prorockými svědky této novosti, pamětlivi tragédií, na nichž se příliš často podíleli. Velké podobenství

o posledním soudu zve všechny křesťany, aby s tímto vědomím jednali milosrdně (srov. Mt 25,31–46). Tak naleznou po svém boku bratry a sestry, kteří různými způsoby dokázali naslouchat bolesti druhých a vnitřně se osvobodili od klamu násilí.

*Poselství Svatého otce Lva XIV.
k 59. světovému dni míru, 1. ledna 2026*

Bože, ty odměňuješ spravedlivé za jejich zásluhy a hříšníkům odpouštíš pro jejich pokání; milostivě vyslyš naše prosby a pomoz nám, abychom s pravou kajícíností vyznali své viny a dosáhli odpuštění. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

19. března

Slavnost sv. Josefa, snoubence Panny Marie

Mt 1,16.18-21.24a

Jakub byl otec Josefa, muže Marie, z které se narodil Ježíš, nazývaný Kristus. S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davídův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal.

Evangelium vypráví, že k Ježíši přišel bohatý muž, plný ideálů, ale bez síly změnit svůj život. Tehdy na něj Ježíš upřel pohled (srov. Mk 10,21). Dokážeš si představit ten okamžik, to setkání očí tohoto muže s Ježíšovým pohledem? Když tě volá, když tě povolává, nejprve se na tebe podívá, nahlédne do hloubi tvého nitra, vnímá a zná vše, co je v tobě, upře na tebe svůj pohled: „Když se ubíral podél Galilejského moře, uviděl dva bratry [...]. A jak šel odtamtud dál, uviděl jiné dva bratry“ (Mt 4,18.21). Mnohé texty evangelia nám ukazují Ježíše, který věnuje veškerou svou pozornost lidem, jejich starostem, jejich utrpení. Například: „Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí“ (Mt 9,36). Když se nám zdá, že nás všichni ignorují, že nikoho nezajímá, co se s námi děje, že pro nikoho nejsme důležití, On nám věnuje pozornost. To zdůraznil Natanaelovi, který stál osamocený a zamyšlený: „Viděl jsem tě dříve, než tě Filip zavolal, když jsi byl pod fíkovníkem“ (Jan 1,48).

Právě proto, že nám věnuje pozornost, je schopen rozpoznat každý tvůj dobrý úmysl, každý tvůj malý dobrý skutek. Evangelium vypráví, že uviděl chudou vdovu, jak dává do chrámové pokladnice dvě drobné mince (Srov. Lk 21,2) a hned na to upozornil své apoštoly. Ježíš věnuje svou pozornost tak, že obdivuje dobré věci, které v nás rozpoznává. Když ho setník s naprostou důvěrou prosil, Ježíš ho vyslechl „a podivil se“ (Mt 8,10). Jak je krásné vědět, že i když ostatní ignorují naše dobré úmysly nebo pozitivní věci, které dokážeme, Ježíši to neunikne, ba naopak, obdivuje je. Jako člověk

se to naučil od Marie, své matky. Ona, která o všem pečlivě rozvažovala a „uchovávala ve svém srdci“ (Lk 2,19.51), ho spolu se svatým Josefem od malička učila věnovat pozornost druhým.

Dilexit nos, 39–42

Všemohoucí Bože, tys povolal svatého Josefa, aby už od počátku chránil dílo našeho vykoupení; dej, ať tvá církev s jeho pomocí věrně plní svůj úkol při uskutečňování díla spásy. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

20. března

Pátek po 4. neděli postní

Jan 7,1-2. 10. 25-30

Ježíš chodil po Galileji; po Judsku totiž chodit nechtěl, protože mu židé ukládali o život. Blížily se židovské svátky stánků. Když jeho příbuzní odešli na svátky, odebral se tam i on – ne veřejně, ale potajmu. Někteří lidé z Jeruzaléma se ptali: „Není to ten, kterého chtějí zabít? A hle: mluví veřejně a nic mu neříkají. Snad nepřišli přední muži skutečně k přesvědčení, že je to Mesiáš? Jenomže o tomhle víme, odkud je. Ale až přijde Mesiáš, nebude nikdo vědět, odkud je.“ Proto Ježíš, jak učil v chrámě, hlasitě zvolal: „Ano, znáte mě a víte, odkud jsem. A přece jsem nepřišel sám od sebe, ale poslal mě ten, který je pravdivý. Vy ho neznáte. Já ho znám, protože jsem od něho a on mě poslal.“ Tu by ho byli rádi zatkli, ale nikdo na něho nevztáhl ruku, protože ještě nepřišla jeho hodina.

Svatý Pavel píše křesťanům v Římě něco, co nás nutí k zamyšlení: „Víme přece, že celé tvorstvo zároveň sténá a spolu trpí (porodními bolestmi) až doposud“ (Řím 8,22). To je velmi silný obraz. Pomáhá nám naslouchat a v modlitbě přinášet výkřik země a výkřik chudých. Celé stvoření je výkřikem. Ale mnozí mocní tento výkřik neslyší: bohatství země je v rukou několika málo lidí, stále více se soustřeďuje – nespravedlivě – v rukou těch, kteří často nechtějí naslouchat sténání země a chudých. Bůh určil všechny dary stvoření všem, aby se na nich všichni podíleli. Naším úkolem je tvořit, ne okrádat. Ve víře je však bolest země a chudých bolestí porodu. Bůh stále tvoří, Bůh stále dává vznikat a my můžeme tvořit s Ním, v naději. Dějiny jsou v rukou Boha a těch, kdo v Něho doufají. Na světě nejsou jen ti, kdo kradou, jsou především ti, kdo tvoří.

*Katecheze papeže Lva XIV. na Svatopetrském
náměstí, 20. 12. 2025*

Bože, ty znáš naši slabost, a proto nám poskytuješ účinnou pomoc; dej, ať radostně přijímáme, co konáš pro naši záchranu, a zůstáváme ti věrní celým svým životem. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

21. března

Sobota po 4. neděli postní

Jan 7,40-53

Když někteří ze zástupu slyšeli Ježíšova slova, říkali: „To je skutečně ten Prorok!“ Druzí zase: „To je Mesiáš!“ Ale jiní namítali: „Copak přijde Mesiáš z Galileje? Neříká Písmo, že Mesiáš vzejde z potomstva Davidova a z vesnice Betléma, odkud David pocházel?“ Proto kvůli němu došlo v zástupu k roztržce. Někteří z nich ho chtěli zatknout, ale nikdo na něho nevztáhl ruku. Služebníci (velerady) se vrátili k velekněžím a farizeům a ti se jich zeptali: „Proč jste ho nepřivedli?“ Služebníci odpověděli: „Žádný člověk nikdy tak nemluvil.“ Farizeové jim na to řekli: „I vy jste se nechali svést? Uvěřil v něho někdo z předních mužů nebo z farizeů? Leda jen tahle luza, která nezná Zákon – kletba na ně!“ Jeden z nich, Nikodém, ten, který už dříve přišel za Ježíšem, jim namítl: „Odsoudí náš Zákon někoho, dokud ho nevyslechne a nezjistí, co dělá?“ Odpověděli mu: „Nejsi ty také z Galileje? Zkoumej a uvidíš, že z Galileje prorok nepovstane.“ A každý se vrátil domů.

Nikodém je muž, jehož příběh ukazuje, že je možné vyjít z temnoty a najít odvalu k následování Krista. Nikodém přichází za Ježíšem v noci: je to neobvyklá doba pro setkání. V Janově jazyce mají časové odkazy často symbolickou hodnotu: zde se pravděpodobně jedná o noc, kterou má Nikodém v srdci. Je to člověk, který se ocitl v temnotě pochybností, v oné temnotě, kterou zažíváme, když už nerozumíme tomu, co se v našem životě děje, a nevidíme jasně cestu vpřed.

Pokud jsi v temnotě, samozřejmě hledáš světlo. A Jan na začátku svého evangelia píše takto: „Světlo pravé, které osvětluje každého člověka, přicházelo na svět“ (1,9). Nikodém tedy hledá Ježíše, protože vycítil, že může osvětit temnotu jeho srdce. Evangelium nám však vypráví, že Nikodém nedokáže hned pochopit, co mu Ježíš říká. A tak vidíme, že v tomto dialogu je mnoho nedorozumění a také dost ironie, která je pro evangelistu Jana charakteristická. Nikodém nerozumí tomu, co mu Ježíš říká, protože stále uvažuje podle své vlastní logiky a kategorií. Je to člověk s vyhraněnou osobností, má veřejnou roli, je jedním z židovských představených. Ale něco mu už pravděpodobně nesedí. Nikodém vnímá, že v jeho životě už něco nefunguje. Cítí potřebu změny, ale neví, kde začít.

To se v některých okamžicích života stává každému z nás. Pokud nepřijmeme změnu, pokud se uzavřeme do své strnulosti, zvyků nebo způsobu myšlení, hrozí nám, že zemřeme. Život spočívá ve schopnosti změnit se, abychom našli nový způsob lásky. Ježíš totiž hovoří s Nikodémem o znovuzrození, které je nejen možné, ale v určitých okamžicích naší cesty dokonce nezbytné.

Změny nás někdy děsí. Na jedné straně nás přitahují, někdy po nich toužíme, ale na druhé straně bychom raději zůstali ve svém pohodlí. Proto nás Duch povzbuzuje, abychom těmto obavám čelili. Ježíš připomíná Nikodémovi – který je učitelem v Izraeli –, že Izraelci se také báli, když putovali pouští. A na své obavy se tak upnuli, že v určitém okamžiku tyto obavy nabyly podoby jedovatých hadů (srov. Nm 21, 4-9). Aby se zbavili těchto úzkostí, museli se podívat na měděného hada, kterého Mojžíš umístil na kůl, to znamená, že se museli podívat nahoru a postavit se před předmět, který představoval jejich obavy. Teprve když se podíváme do tváře tomu, co v nás vyvolává strach, začínáme se osvobozovat.

Nikodém, stejně jako my všichni, může hledět na Ukřižovaného, na Toho, který porazil smrt, kořen všech našich strachů. Pozvedněme i my svůj pohled k Tomu, kterého probodli, také my dopřejme Ježíši, aby se s námi setkal. V Něm nalezneme naději, abychom mohli čelit změnám v našem životě a znovu se narodit.

*Katecheze papeže Františka ze dne
19. března 2025 o Ježíši a Nikodémovi*

Milosrdný Bože, ty dobře víš, že to, co konáme bez tebe, se ti nemůže líbit, veď proto všechno naše myšlení i jednání. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

22. března

5. neděle postní, cyklus A

Jan 11,1-45

Byl jeden nemocný, Lazar z Betánie, vesnice, kde bydlela Marie a její sestra Marta. To byla ta Marie, která pomazala Pána olejem a utřela mu nohy svými vlasy. Ten nemocný byl její bratr Lazar. Sestry tedy poslaly k Ježíšovi se vzkazem: „Pane, ten, kterého miluješ, je nemocen.“ Když to Ježíš uslyšel, řekl: „To není nemoc k smrti, ale k slávě Boží, aby jí byl oslaven Boží Syn.“ Ježíš měl rád Martu a její sestru i Lazara. Když tedy uslyšel, že je nemocen, zůstal ještě dva dni v místě, kde byl. Potom teprve řekl svým učedníkům: „Pojďme znovu do Judska!“ Učedníci mu odpověděli: „Mistře, nedávno tě chtěli židé ukamenovat – a zas tam jdeš?“ Ježíš na to řekl: „Nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtne, protože vidí světlo tohoto světa. Kdo však chodí v noci, klopýtne, protože v něm není světlo.“ Po těch slovech ještě dodal: „Náš přítel Lazar spí, ale jdu tam, abych

ho probudil.“ Učedníci mu řekli: „Pane, jestliže spí, uzdraví se.“ Ježíš však mluvil o jeho smrti, ale oni mysleli, že mluví o skutečném usnutí. Ježíš jim tedy řekl otevřeně: „Lazar umřel. A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Ale pojďme k němu!“ Tomáš – řečený Blíženec – vyzval ostatní učedníky: „Pojďme i my, ať zemřeme s ním!“ Když Ježíš přišel, shledal, že Lazar je už čtyři dny v hrobě. Betánie byla blízko Jeruzaléma, jen asi patnáct honů od něho. K Martě a Marii přišlo mnoho židů, aby je potěšili (v žalu) nad bratrem. Když Marta uslyšela, že Ježíš přichází, chvátala mu naproti. Marie zůstala v domě. Marta řekla Ježíšovi: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by byl neumřel. Ale vím i teď, že ať bys žádal Boha o cokoli, Bůh ti to dá.“ Ježíš jí řekl: „Tvůj bratr vstane.“ Marta mu odpověděla: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“ Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“ Odpověděla mu: „Ano, Pane, věřím, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“ Po těch slovech odešla, zavolala svou sestru Marii stranou a řekla jí: „Mistr je tu a volá tě.“ Jak to (Marie) uslyšela, rychle vstala a šla k němu. Ježíš totiž dosud nedošel do vesnice, ale byl ještě na tom místě, kam mu Marta přišla naproti. Když uviděli židé, kteří byli u Marie v domě a těšili ji, že rychle vstala a vyšla, šli za ní; mysleli si, že jde k hrobu, aby se tam vyplakala. Jakmile Marie došla tam, kde byl Ježíš, a uviděla ho, klesla mu k nohám a řekla mu: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by byl neumřel.“ Když Ježíš viděl, jak pláče ona a jak pláčou i židé, kteří přišli zároveň s ní,

v duchu byl hluboce dojat, zachvěl se a zeptal se: „Kam jste ho položili?“ Odpověděli mu: „Pane, pojd' se podívat!“ Ježíš zaplakal. Židé říkali: „Hle, jak ho miloval!“ Ale někteří z nich řekli: „Copak nemohl ten, který otevřel oči slepému, také dokázat, aby on neumřel?“ Ježíš byl znovu hluboce dojat a přišel ke hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen. Ježíš řekl: „Odstraňte ten kámen!“ Sestra zemřelého Marta mu namítla: „Pane, už zapáchá, vždyť je tam čtvrtý den.“ Ježíš jí odpověděl: „Řekl jsem ti přece, že budeš-li věřit, uvidíš slávu Boží.“ Odstranili tedy kámen. Ježíš obrátil oči vzhůru a řekl: „Otče, děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Já jsem ovšem věděl, že mě vždycky vyslyšíš. Ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem mě, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal.“ Po těch slovech zavolal mocným hlasem: „Lazare, pojd' ven!“ Mrtvý vyšel, ovázan na nohou i na rukou pruhy (plátna) a s tváří omotanou šátkem. Ježíš jim nařídil: „Rozvažte ho a nechte odejít!“ Mnoho z těch židů, kteří přišli k Marii a uviděli, co (Ježíš) vykonal, v něj uvěřilo.

Pravou moudrost, plod reflexe, dialogu a velkodušného setkání mezi lidmi, nelze dosáhnout pouhou akumulací dat, která zahlcují a matou na způsob mentálního znečistění. Reálné vztahy s druhými a všechno, co s sebou přinášejí, zároveň tíhnou k tomu, aby se nahradily typem komunikace zprostředkované internetem. To umožňuje selekci či eliminaci vztahů podle naší libovůle, čímž

nezřídka vzniká nový typ umělých emocí, které se váží spíše k přístrojům a obrazovkám než k lidem a k přírodě. Nynější prostředky umožňují, abychom vzájemně komunikovali, sdíleli poznatky i pocity. Nicméně, někdy nám také brání navázat přímý kontakt s úzkostí, chvěním a radostí druhého a se složitostí jeho osobní zkušenosti. Proto by neměla udivovat skutečnost, že dotěrnou nabídku těchto produktů provází hluboké a melancholické nespokojení v meziosobních vztazích či škodlivá osamělost.

Laudato si', 47

Bože, tvůj Syn nás tak miloval, že se z lásky vydal na smrt za spásu světa; dej nám svou milost, abychom i my milovali své bratry a zůstávali v tvé lásce. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

23. března

Pondělí po 5. neděli postní

Jan 8,1-11

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat. Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když na něj nepřestávali dotírat otázkami, vzpřímil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první.“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřímil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Odpověděla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!“

My křesťané víme: „Přestane-li hudba evangelia rozeznávat naše nitro, ztratíme radost pramenící ze soucitu, něžnou lásku rodící se z důvěry, schopnost smíření, které má svůj zdroj ve vědomí, že nám bylo odpuštěno a že také my máme odpouštět. Přestane-li hudba evangelia znít v našich domovech, na našich veřejných prostranstvích, na pracovištích, v politice a ekonomice, pak jsme vypnuli melodii, která nás vybízela k boji za důstojnost každého muže a ženy.“ Jiní pijí z jiných pramenů, pro nás je pramenem lidské důstojnosti a bratrství evangelium Ježíše Krista. Z něho „pro křesťanské myšlení a pro působení církve vzchází prvenství, jež zaujímá vztah, setkání s posvátným tajemstvím druhého, univerzální společenství s celou lidskou rodinou jako povolání určené všem“.

Fratelli tutti, 277

Bože, ty nám otvíráš nekonečné bohatství své milosti a naplňuješ nás svým požehnáním; pomáhej nám, ať usilujeme o nový způsob života a nevracíme se k tomu, co je staré a špatné, aby se jednou na nás zjevila sláva tvého království. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

24. března

Úterý po 5. neděli postní

Jan 8,21-30

Ježíš řekl farizeům: „Já odcházím. Budete mě hledat, ale zemřete ve svém hříchu. Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete.“ Židé říkali: „Chce si snad vzít život, že prohlašuje: »Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete«?“ A on jim řekl: „Vy jste zdola, já jsem shora. Vy jste z tohoto světa, já z tohoto světa nejsem. Proto jsem vám řekl, že zemřete ve svých hříších. Ano, jestliže neuvěříte, že jsem to já, zemřete ve svých hříších.“ Zeptali se ho: „Kdo (tedy) jsi?“ Ježíš jim odpověděl: „Stále vám to říkám. Měl bych o vás hodně co mluvit a co soudit; ale ten, který mě poslal, je pravdivý, a já mluvím k světu to, co jsem slyšel od něho.“ Nepochopili, že k nim mluvil o Otci. Ježíš jim řekl: „Až povýšíte Syna člověka, tehdy poznáte, že jsem to já a že sám ze sebe nic nekonám, ale tak mluvím, jak mě naučil Otec. A ten, který mě poslal, je se mnou. Nenechal mě samotného, protože já stále konám to, co se mu líbí.“ Když tak mluvil, mnozí v něho uvěřili.

Křesťanská láska překonává všechny překážky, sbližuje vzdálené, spojuje cizince, smiřuje nepřátele, překračuje lidsky nepřekonatelné propasti, proniká do nejskrytějších zákoutí společnosti. Křesťanská láska je ze své podstaty prorocká: koná zázraky, nemá hranice, činí i nemožné. Láska je především způsob, jak pojmát život, způsob, jak jej žít. Církev, která lásce neklade žádné meze, která nezná nepřátele, s nimiž by bojovala, ale pouze muže a ženy, které miluje, je církví, kterou dnes svět potřebuje.

Dilexi te, 120

Prosíme tě, Bože, dej nám vytrvalost v plnění tvé vůle, abychom svým životem vydávali o tobě svědectví, a tak aby i v naší době stále více lidí nacházelo cestu k tobě. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

25. března

Slavnost Zvěstování Páně

Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoliv byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

(Církev) se nabízí jako „rodina mezi rodinami – to je církev –, otevřená pro svědectví [...] v dnešním světě, pro svědectví o víře, naději a lásce k Pánu a k těm, které on miluje zvláštní láskou. Domov s otevřenými dveřmi. Církev je domov s otevřenými dveřmi, protože je matka“. A podobně jako Ježíšova matka Maria „chceme být církví, která slouží, která opouští domov a vychází ze svých chrámů, vychází ze svých sakristií, aby doprovázela život, podporovala naději, byla znamením jednoty [...] stavěla mosty, bořila zdi, zasévala semena smíření“.

Fratelli tutti, 276

Bože, vyznáváme, že se tvé Slovo stalo v lůně Panny Marie člověkem, tvůj Syn, náš Vykupitel, se stal jedním z nás a má účast na našem lidském životě; dej, ať i my máme účast na jeho božství. Neboť on s tebou v jednotě Duha svatého...

(Vstupní modlitba)

26. března

Čtvrtek po 5. neděli postní

Jan 8,51-59

Ježíš řekl židům: „Amen, amen, pravím vám: Kdo zachovává mé slovo, neuvidí smrt navěky!“ Židé mu řekli: „Teď už jsme si jisti, že jsi posedlý zlým duchem. Umřel Abrahám, stejně i proroci – a ty tvrdíš: »Kdo zachovává mé slovo, nezkusí smrt navěky!« Jsi ty snad větší než náš otec Abrahám? On umřel, stejně i proroci umřeli. Co ze sebe děláš?“ Ježíš odpověděl: „Kdybych oslavoval sám sebe, moje slova by nic neznamenal. Je to můj Otec, který mě oslavuje, o kterém vy říkáte: »Je to náš Bůh!« Vy jste ho nepoznali, já však ho znám; a kdybych řekl, že ho neznám, byl bych lhář stejně jako vy. Ale znám ho a zachovávám jeho slovo. Váš otec Abrahám zajásal, že uvidí můj den. Uviděl ho a zaradoval se.“ Židé mu namítli: „Není ti ještě ani padesát let – a viděl jsi Abraháma!“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Dříve než byl Abrahám, já jsem.“ Tu popadli kameny, aby po něm hodili. Ježíš se však skryl a vyšel z chrámu.

Na konci se setkáme tváří v tvář s nekonečnou krásou Boha (srov. 1 Kor 13,12) a budeme moci s radostným úžasem číst tajemství veškerenstva, které bude mít spolu s námi účast na plnosti bez konce. Ano, cestujeme k věčné sobotě, k novému Jeruzalému, ke společnému nebeskému domovu. Ježíš nám říká: „Hle – všechno tvořím nové“ (Zj 21,5). Život věčný bude sdílený div, kde každý tvor zářivě proměněný zaujme svoje místo a bude mít co nabídnout chudým, kteří budou definitivně osvobozeni. V tomto očekávání se sjednocujeme, abychom se ujali tohoto domu, který nám byl svěřen, s vědomím, že to dobré, co je v něm, bude oslaveno v nebi. Spolu se všemi tvory krácejme po této zemi a hledejme Boha, protože „má-li svět počátek a byl-li stvořen, hledejme, kdo jej stvořil a kdo mu dal počátek, tedy toho, kdo je jeho Stvořitelem.“ Jděme se zpěvem! Naše zápasy a naše starost o tuto planetu, ať nám neodejmou radost naděje.

Laudato si', 243

Milosrdný Bože, v tebe skládáme všechnu svou naději, vyslyš naše prosby a chraň nás, odpusť nám všechny hříchy, pomáhej nám, abychom žili v tvé milosti, a dej nám dosáhnout zaslíbeného dědictví. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

27. března

Pátek po 5. neděli postní

Jan 10,31-42

Židé brali kameny, aby Ježíše kamenovali. Ježíš jim na to řekl: „Ukázal jsem vám mnoho dobrých skutků od Otce. Pro který z nich mě chcete kamenovat?“ Židé mu odpověděli: „Pro dobrý skutek tě nechceme kamenovat, ale pro rouhání: ty jsi jen člověk, a děláš ze sebe Boha.“ Na to jim Ježíš řekl: „Ve vašem Zákoně je přece psáno: »Já jsem řekl: Jste bohové.« Jestliže nazval bohy ty, kterým se dostalo Božího slova – a Písmo nemůže být zrušeno – můžete vy říkat o tom, kterého Otec posvětil a poslal na svět, že se rouhá, protože jsem řekl: »Jsem Syn Boží«? Nekonám-li skutky svého Otce, nevěřte mi. Jestliže však je konám a nevěříte mně, věřte těm skutkům, abyste poznali a (konečně) pochopili, že Otec je ve mně a já v Otci.“ Znovu by se ho byli rádi zmocnili, ale on jim unikl. Zase odešel za Jordán na to místo, kde dříve křtíval Jan, a tam zůstal. Přišlo k němu mnoho lidí. Říkali:

„Jan sice neudělal žádné znamení, ale všechno, co Jan řekl o něm, bylo pravda.“ A mnoho jich tam v něho uvěřilo.

Vzpomeňme na poselství, které nám apoštol Jan zanechal na konci čtvrtého evangelia: „To je ten učedník, který o tom všem vydává svědectví a to všechno zaznamenal – a víme, že jeho svědectví je pravdivé“ (Jan 21,24). Celý předchozí příběh je shrnut jako „svědectví“ plné vděčnosti a úžasu ze strany učedníka, který nikdy neříká své jméno, ale označuje se jako „učedník, kterého Ježíš miloval“. Toto oslovení odráží vztah: není to jméno jednotlivce, ale svědectví o osobním vztahu s Kristem. To je to, na čem Janovi opravdu záleží: být učedníkem Pána a cítit se být jím milován. Chápeme tedy, že křesťanské svědectví je plodem vztahu víry a lásky k Ježíši, v němž nacházíme spásu svého života. To, co píše apoštol Jan, platí i pro vás, milí mladí lidé. Kristus vás zve, abyste ho následovali a seděli vedle něj, abyste naslouchali jeho srdci a zblízka sdíleli jeho život! Každý z vás je pro něj „milovaným učedníkem“ a z této lásky pramení radost z vydávání svědectví.

*Poselství Svatého otce Lva XIV.
k 40. Světovému dni mládeže 2025*

Bože, ty znáš naši křehkost a víš, jak jsme se dostali do područí hříchů; smiluj se nad námi a odpusť nám naše provinění, abychom byli zbaveni pout, která nás tíží. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

28. března

Sobota po 5. neděli postní

Jan 11,45-56

Mnoho z těch židů, kteří přišli k Marii a uviděli, co (Ježíš) vykonal, v něj uvěřilo. Někteří z nich však odešli k farizeům a pověděli jim, co Ježíš vykonal. Velekněží a farizeové svolali proto ve-leradu a radili se: „Co máme dělat? Vždyť ten člověk koná mnoho znamení! Necháme-li ho tak, všichni v něho uvěří, a pak přijdou Římané a vezmou nám (svaté) místo i národ.“ Jeden z nich, Kaifáš, který byl v tom roce veleknězem, jim řekl: „Vy vůbec nic nevíte ani nemyslíte na to, že je pro vás lépe, když jeden člověk umře za lid, než aby zahynul celý národ.“ To neřekl ze sebe, ale jako velekněz toho roku prorokoval, že Ježíš musí umřít za národ – a nejen za národ, ale i proto, aby rozptýlené Boží děti shromáždil vjedno. Od toho dne se rozhodli, že ho zabijí. Proto Ježíš už mezi židy veřejně nevystupoval, ale odešel odtamtud do kraje blízko pouště, do města zvaného Efraim, a tam pobýval s učedníky.

Byly blízko židovské velikonoce a mnozí z toho kraje putovali před svátky vzhůru do Jeruzaléma, aby se posvětili. Hledali Ježíše, a jak stáli v chrámovém nádvoří, říkali si mezi sebou: „Co myslíte? Nepřijde na svátky?“ Velekněží a farizeové vydali nařízení, že kdo se doví, kde on je, má to oznámit, aby se ho mohli zmocnit.

Jeho odpouštění a spása nejsou něco, co jsme si koupili nebo co bychom si museli opatřit svými skutky nebo svým úsilím. On nám odpouští a osvobozuje nás zdarma. Jeho darování se na kříži je něco tak velikého, že za to nemůžeme ani nemusíme zaplatit. Tento dar můžeme jen přijmout s nesmírnou vděčností a s radostí, že jsme tak milováni ještě dřív, než na to vůbec dokážeme pomyslet: „On nás miloval první“ (srov. 1 Jan 4,19).

Christus vivit, 121

Bože, ty se nikdy nepřestáváš starat o spásu všech lidí, v těchto dnech však hojněji svůj lid zahrnuješ milostí; pohled' na své vyvolené a svou láskou chraň a posiluj všechny, kdo se připravují na křest, i ty, které už jsi křtem přijal za vlastní. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

29. března

Květná neděle

Mt 26,14-27,66

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Matouše. Tehdy jeden z Dvanácti – Jidáš Iškariotský – odešel k velekněžím a zeptal se jich: „Co mi dáte, když vám ho zradím?“ Oni s ním smluvili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?“ On řekl: „Jděte do města k jistému (člověku) a vyřídte mu, že Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko; budu u tebe se svými učedníky slavit velikonoční večeři.“ Učedníci udělali, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka. Když nastal večer, zaujal místo u stolu s Dvanácti. Při jídle jim řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já, Pane?“ Odpověděl: „Kdo si se mnou namáčí rukou v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm

psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ Také Jidáš, který ho chtěl zradit, se zeptal: „Jsem to snad já, Mistře?“ Odpověděl mu: „Tys (to) řekl.“ Když jedli, Ježíš vzal chléb, požehnal ho, lámal a dával ho svým učedníkům se slovy: „Vezměte, jezte. To je mé tělo.“ Potom vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a řekl: „Pijte z něho všichni. Neboť to je má krev (nové) smlouvy, která se prolévá za všechny na odpuštění hříchů. Pravím vám: Od této chvíle už nikdy nebudu pít z tohoto plodu révy až do toho dne, kdy z nového (plodu) budu pít s vámi v království svého Otce.“ Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu. Tehdy jim Ježíš řekl: „Vy všichni se dnes v noci nade mnou pohoršíte, neboť je psáno: »Budu bít pastýře, a ovce ze stáda se rozprchnou.« Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.“ Petr mu na to řekl: „Kdyby se všichni nad tebou pohoršili, já se nikdy nepohorším!“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti: Dnes v noci, dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ Petr mu však tvrdil: „I kdybych měl s tebou jít na smrt, nezapřu tě!“ Podobně mluvili i všichni ostatní učedníci. Potom s nimi šel Ježíš na venkovský dvorec zvaný Getsemany a řekl učedníkům: „Posedte tady, zatímco se půjdu tamhle pomodlit.“ Petra a dva Zebedeovy syny vzal s sebou. Pak se ho zmocnil smutek a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti, zůstaňte zde a bděte se mnou!“ Trochu pooděšel, padl tváří k zemi a modlil se: „Otče můj, jestliže je to možné, ať mě mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.“ Potom se vrátil k učedníkům a našel je, jak spí. Řekl Petrovi: „To jste

nemohli ani jednu hodinu se mnou bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.“ Odešel podruhé a modlil se: „Otče můj, nemůže-li mě (tento kalich) minout a musím ho vypít, ať se stane tvá vůle.“ Znovu se vrátil a našel je, jak spí, protože se jim únavou zavíraly oči. Nechal je, opět odešel a modlil se potřetí stejnými slovy. Potom se vrátil k učedníkům a řekl jim: „Jen spěte a odpočívejte dál! – Už je tady ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. Vstaňte, půjdeme! Hle, už je tady můj zrádce.“ Když ještě mluvil, přišel Jidáš, jeden ze Dvanácti, a s ním velký houf s meči a kyji, jak je poslali velekněží a starší lidu. Jeho zrádce s nimi smluvil znamení: „Koho políbím, ten je to; toho se chopte.“ A hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Buď zdrav, Mistře!“ a políbil ho. Ježíš mu odpověděl: „Příteli, (učni jen), k čemu jsi přišel.“ (Lidé z houfu) přistoupili, vztáhli ruce na Ježíše a zmocnili se ho. Vtom jeden z těch, kdo byli s Ježíšem, sáhl po meči, vytasil ho, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu ucho. Ježíš mu však řekl: „Zastrč svůj meč tam, kam patří. Každý, kdo sahá po meči, mečem zahyne. Anebo myslíš, že by mi můj Otec neposlal ihned víc jak dvanáct pluků andělů, kdybych ho o to poprosil? Ale jak by se potom splnily výroky Písma, že se tak musí stát?“ V té chvíli řekl Ježíš (onomu) houfu: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli? Sedával jsem den co den v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. To všechno se však stalo, aby se splnily výroky Písma u proroků.“ Tu jej všichni učedníci opustili a utekli. Ti, kdo se Ježíše zmocnili, vedli ho k veleknězi Kaifášovi, kde se shromáždili učitelé

Zákona a starší. Petr šel zpovzdálí za ním až k veleknězovu dvoru. Vešel dovnitř a sedl si k služebníkům, aby viděl, jak to skončí. Velekněží a celá velerada hledali proti Ježíšovi lživé svědectví, aby ho mohli odsoudit na smrt, ale nenašli, třebaže se dostavilo mnoho falešných svědků. Nakonec přišli dva a řekli: „On prohlásil: Mohu zbořit Boží chrám a ve třech dnech ho zase vystavět.“ Velekněz povstal a zeptal se ho: „Nic neodpovídáš na to, co tito (lidé) proti tobě vypovídají?“ Ježíš však mlčel. Tu mu velekněz řekl: „Zapřísahám tě při živém Bohu, abys nám řekl, zdali jsi Mesiáš, Syn Boží!“ Ježíš mu odpověděl: „Tys (to) řekl. Ale říkám vám: Od této chvíle uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.“ Tu roztrhl velekněz své roucho a řekl: „Rouhal se! Nač ještě potřebujeme svědky? Právě jste sami slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“ Odpověděli: „Hoden je smrti.“ Pak mu plivali do tváře a tloukli ho pěstmi; někteří ho bili do tváře a říkali: „Když jsi prorok, pověz nám, Mesiáši, kdo tě to udeřil!“ Petr mezitím seděl venku na dvoře. Tu k němu přistoupila jedna služka a tvrdila: „Tys byl také s tím Galilejcem Ježíšem.“ Ale on to přede všemi zapřel: „Nevím, co povídáš.“ Když odešel k chodbě u brány, uviděla ho jiná služka a řekla těm, kdo tam byli: „Tady ten byl s tím nazaretským Ježíšem.“ Ale zase to zapřel, a to pod přísahou: „Toho člověka vůbec neznám!“ Za chvíli přistoupili ti, kdo tam stáli, a řekli Petrovi: „Opravdu, i ty k nim patříš. Vždyť už tvé nářečí tě prozrazuje.“ Tu se začal zaklínat a zapřísahat: „Neznám toho člověka!“ Hned nato zakokrhal kohout a Petr si vzpomněl na slova, která Ježíš řekl: „Dříve než

kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ A vyšel ven a hořce se rozplakal. Když nastalo ráno, všichni velekněží a starší lidu se usnesli proti Ježíšovi, že ho vydají na smrt. Dali ho proto spoutat a odvést a vydali ho vladaři Pilátovi. Když teď zrádce Jidáš viděl, že Ježíš je odsouzen, hnuło se v něm svědomí. Přinesl velekněžím a starším těch třicet stříbrných nazpátek a řekl: „Zhřešil jsem: zradil jsem nevinnou krev.“ Odpověděli mu: „Co je nám do toho? To je tvá věc.“ Tu hodil ty stříbrné dovnitř chrámu, utekl od tamtud, šel a oběsil se. Velekněží vzali ty peníze a řekli: „Do chrámové pokladny je dát nesmíme, protože je to odměna za krev.“ Usnesli se tedy, že za ně koupí hrnčířovo pole na pohřbívání cizinců. Proto se tomu poli až dodneška říká Pole krve. Tak se splnilo, co řekl prorok Jeremiáš: »Vzali třicet stříbrných, odhadní cenu za toho, kterého Izraelité tak odhadli, a dali je za hrnčířovo pole, jak mi Pán nařídil.« Ježíš pak byl předveden před vladaře. Vladař se ho zeptal: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš odpověděl: „Ty (to) říkáš!“ Na žaloby velekněží a starších neodpověděl nic. Tu mu Pilát řekl: „Neslyšíš, co všechno proti tobě vypovídají?“ Ale Ježíš mu neodpověděl ani na jednu otázku, takže se vladař velmi divil. Bylo zvykem, že o svátcích vladař propouštěl lidu jednoho vězně, kterého chtěli. Právě tehdy měli pověstného vězně, jmenoval se Barabáš. Proto když se (lidé) shromáždili, zeptal se jich Pilát: „Koho chcete, abych vám propustil? Barabáše, anebo Ježíše, kterému říkají Mesiáš?“ Věděl totiž, že ho vydali z nenávisti. Když zasedl na soudní stolec, poslala k němu jeho žena se vzkazem: „Nic neměj s tím spravedlivým! Kvůli němu jsem dnes ve snu

mnoho vytrpěla. “Velekněží a starší však přemluvili lid, aby si vyžádali Barabáše, a Ježíše aby dali popravit. Vladař se jich zeptal: „Kterého vám z těchto dvou mám propustit?“ Začali volat: „Barabáše!“ Pilát jim řekl: „Co tedy mám udělat s Ježíšem, zvaným Mesiáš?“ Všichni volali: „Na kříž s ním!“ On však namítl: „Ale co udělal špatného?“ Oni však křičeli ještě víc: „Na kříž s ním!“ Pilát viděl, že tím ničeho nedosáhl, ba naopak, že bouře stále vzrůstá. Dal si tedy přinést vodu, před očima lidu si umyl ruce a řekl: „Nemám vinu na krvi tohoto člověka. To je vaše věc.“ Všechnen lid odpověděl: „Jeho krev ať padne na nás a na naše děti!“ Tu jim propustil Barabáše, Ježíše pak dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vladařovi vojáci vzali Ježíše do vládní budovy a svolali k němu celou četou. Svlékli ho, přehodili mu nachově rudý plášť, upletli korunu z trní, vsadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali rákosovou hůl, klekali před ním a posmívali se mu: „Bud' zdráv, židovský králi!“ Plivali na něj, brali mu hůl a bili ho po hlavě. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť, oblékli mu zase jeho šaty a odvedli ho, aby ho ukřižovali. Když vycházeli, potkali jednoho člověka z Kyrény, jmenoval se Šimon. Toho přinutili, aby mu nesl kříž. Když došli na místo zvané Golgota, což znamená »Lebka«, dali mu pít víno smíchané se žlučí. Okusil, ale pít nechtěl. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty losováním. Potom si tam sedli a hlídali ho. Nad hlavu mu připevnili nápis s udáním jeho provinění: „To je Ježíš, židovský král.“ Zároveň s ním byli ukřižováni dva zločinci, jeden po pravici, druhý po levici. Ti, kdo přecházeli okolo, potupně proti němu mluvili. Potřásali hlavou

a říkali: „Chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět. Zachraň sám sebe! Jsi-li Syn Boží, sestup z kříže!“ Stejně tak se mu posmívali i velekněží s učiteli Zákona a staršími a říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Je (prý) to izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, a uvěříme v něho. Spoléhal na Boha, ať ho teď vysvobodí, má-li v něm zalíbení. Přece řekl: »Jsem Boží Syn!«“ Stejně ho tupili i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni. Od dvanácti hodin nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne. Kolem tří hodin zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lema sabachthani?“, to znamená: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Když to uslyšeli někteří z těch, kdo tam stáli, říkali: „On volá Eliáše!“ Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít. Ostatní však říkali: „Počkej, chceme vidět, zdali ho přijde Eliáš zachránit.“ Ježíš však znovu vykřikl mocným hlasem a skončil.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

Vtom se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů, země se zatřásla, skály se rozpukly, hroby se otevřely a mnoho těl zesnulých svatých bylo vzkříšeno. Po jeho vzkříšení vyšli z hrobů, vešli do Svatého města a ukázali se mnoha (lidem). Když setník a jeho lidé, kteří měli u Ježíše stráž, viděli to zemětřesení a všechno, co se dělo, hrozně se polekali a říkali: „To byl opravdu Syn Boží!“ Zpovzdálí tam přihlíželo i mnoho žen: (byly to) ty, které následovaly Ježíše už z Galileje

a sloužily mu. Mezi nimi byla Marie Magdalská, Marie, matka Jakubova i Josefova, a matka Zebedeových synů. Když nastal večer, přišel bohatý člověk pocházející z Arimatie, jmenoval se Josef. I on byl Ježíšovým učedníkem. Došel k Pilátovi a žádal o Ježíšovo tělo. Pilát poručil, aby mu ho vydali. Josef vzal tělo, zavinul ho do čistého lněného plátna a uložil ho do své nové hrobky, kterou si dal vytesat ve skále. Před vchod do hrobky přivalil velký kámen a odešel. Marie Magdalská a druhá Marie (přitom) seděly naproti hrobu. Druhý den, to je po dnu příprav na svátek, přišli velekněží a farizeové společně k Pilátovi a řekli: „Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník ještě zaživa prohlásil: »Po třech dnech vstanu z mrtvých.« Dej tedy rozkaz zajistit hrob až do třetího dne. Jinak by mohli jeho učedníci přijít, ukradnout ho a říci lidu: »Vstal z mrtvých.« Pak by ten poslední podvod byl ještě horší než první.“ Pilát jim odpověděl: „(Tady) máte stráž. Jděte a zajistěte (hrob), jak uznáte za dobré.“ Oni šli a zajistili hrob tím, že zapečetili kámen a (postavili) stráž.

V eucharistii dochází stvoření svého největšího povýšení. Milost, která směřuje ke smyslové manifestaci, dochází podivuhodného výrazu, když se sám Bůh, který se stal člověkem, dává za pokrm svému tvoru. Pán chtěl na vrcholu mystéria Vtělení dosáhnout naší intimity kouskem hmoty. Nikoli shůry, ale zevnitř, abychom se s Ním mohli setkávat v našem světě. V eucharistii je již uskutečněna plnost,

je to živý střed veškerenstva, překypující střed lásky a nevyčerpatelného života.

Sjednocen se Vtěleným Synem přítomným v eucharistii děkuje celý kosmos Bohu. Eucharistie je totiž sama o sobě kosmickou láskou: Ano, kosmickou! I když je totiž eucharistie vysluhována na malém oltáři venkovského kostelíku, je vysluhována v jistém slova smyslu na oltáři světa. Eucharistie spojuje nebe a zemi, objímá a proniká celé stvoření. Svět, který vyšel z rukou Boha, se k Němu vrací s radostí a plnou adorací: v eucharistickém chlebu stvoření směřuje ke zbožštění, k posvátné svatbě, ke sjednocení se samotným Stvořitelem. Proto je eucharistie také zdrojem světla a motivací našich starostí o stvoření, usměrňuje nás, abychom opatrovali celé stvoření.

Laudato si', 236

Všemohoucí, věčný Bože, tys nám poslal svého Syna: stal se člověkem, ponížil se a byl poslušný až k smrti kříže; dej, ať také my za všech okolností konáme tvou vůli, abychom tvého Syna následovali a měli účast na jeho vzkříšení. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

30. března

Pondělí Svatého týdne

Jan 12,1-11

Šest dní před velikonocemi přišel Ježíš do Betánie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. Připravili tam (Ježíšovi) hostinu a Marta obsluhovala. Lazar byl jeden z těch, kteří s ním byli u stolu. Marie vzala libru drahocenného oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a utřela mu je svými vlasy. Dům se naplnil vůní toho oleje. Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který ho měl zradit, však řekl: „Proč se ten olej neprodal za tři sta denárů a nedalo se to chudým?“ To řekl, ne že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: spravoval pokladnu a bral z toho, co se do ní dávalo. Ježíš odpověděl: „Nech ji. Ať jej uchová pro den mého pohřbu. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky, ale mne vždycky nemáte.“ Velký zástup židů se dověděl, že je tam, a tak přišli nejen kvůli Ježíšovi, ale také, aby viděli Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. Velekněží tedy rozhodli, že zabijí i Lazara, protože mnoho židů kvůli němu odcházelo a věřilo v Ježíše.

Optimismus klame, naděje nikoli! Velice ji potřebujeme v nynějších časech, které vypadají temně a nezřídka se v nich cítíme ztraceni tváří v tvář špatnosti a násilí, jež nás obklopují, a tváří v tvář utrpení mnoha svých bratří a sester. Naději potřebujeme. Cítíme se ztraceni a také trochu sklíčení, protože pociťujeme bezmoc a máme dojem, jako by tato temnota nikdy neměla skončit. Nedopustíme, aby nás naděje opustila, vždyť s námi kráčí milující Bůh. „Doufám, protože Bůh je se mnou“ – toto můžeme všichni vyslovit.

Papež František, Dar radosti a naděje, s. 11.

Všemohoucí Bože, jsme slabí a hyneme pod tíhou hříchů; ujmi se nás a dej, ať se na nás ukáže životodárná síla umučení tvého Syna. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

31. března

Úterý Svatého týdne

Jan 13,21-33.36-38

Když Ježíš seděl se svými učedníky, v duchu se zachvěl a s důrazem prohlásil: „Amen, amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Učedníci pohlíželi jeden na druhého v rozpacích, o kom to říká. Jeden z jeho učedníků ležel na Ježíšových prsou, ten, kterého Ježíš miloval. Šimon Petr na něj kývl a vybídl ho: „Zeptej se, kdo to je, o kom to říká.“ On se naklonil k Ježíšovým prsům a zeptal se ho: „Pane, kdo je to?“ Ježíš odpověděl: „Ten je to, komu podám omočené sousto.“ A vzal sousto, omočil ho a podal Jidášovi, synu Šimona Iškariotského. Po tom soustu vstoupil do něho satan. Ježíš mu pak řekl: „Co chceš udělat, udělej rychle.“ Z ostatních, kteří byli u stolu, nikdo nerozuměl, proč mu to řekl. Poněvadž Jidáš spravoval pokladnu, mysleli někteří, že mu Ježíš nařídil: „Nakup, čeho potřebujeme na svátky“, nebo aby dal něco chudým. On pak vzal sousto a hned odešel. Byla noc. Když (Jidáš) odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je

oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě; ano, hned ho oslaví. Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Budete mě hledat, ale jak jsem řekl židům, říkám teď i vám: Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete. Šimon Petr se ho zeptal: „Pane, kam jdeš?“ Ježíš odpověděl: „Kam já jdu, tam za mnou teď nemůžeš jít; půjdeš však za mnou později.“ Petr mu řekl: „Pane, proč nemohu jít za tebou už teď? Svůj život za tebe položím!“ Ježíš mu odpověděl: „Svůj život za mne položíš? Amen, amen, pravím tobě: Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“

Jindy máme za to, že Bůh od nás žádá příliš velké rozhodnutí, které zatím nejsme schopni učinit. To mnohé lidi připravuje o radost ze setkání se slovem. Zapomínají však přitom na skutečnost, že nikdo není trpělivější než Bůh Otec a že nikdo není tolik chápavý a nedovede čekat tolik jako on. On nás vždycky zve k tomu, abychom učinili další krok, ale nevyžaduje dokonalou odpověď, dokud jsme ještě neušli cestu, která tuto odpověď umožňuje. Jednoduše touží po tom, abychom upřímně pohlédli na svůj život a bez přetvářky mu ho postavili před oči, abychom byli ochotni dále růst a od něj si vyprošovali to, čeho jsme ještě nedokázali dosáhnout.

Evangelii gaudium, 153

Všemohoucí, věčný Bože, dej, ať s Kristem
prožíváme památku jeho umučení, abychom
mohli dosáhnout odpuštění, které nám za-
sloužil svou smrtí na kříži. Neboť on s tebou
v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

1. dubna

Středa Svatého týdne

Mt 26,14-25

Jeden z Dvanácti – Jidáš Iškariotský – odešel k velekněžím a zeptal se jich: „Co mi dáte, když vám ho zradím?“ Oni s ním smluvili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?“ On řekl: „Jděte do města k jistému (člověku) a vyřídte mu, že Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko; budu u tebe se svými učedníky slavit velikonoční večeři.“ Učedníci udělali, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka. Když nastal večer, zaujal místo u stolu s Dvanácti. Při jídle jim řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já, Pane?“ Odpověděl: „Kdo si se mnou namáčí rukou v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člo-

věka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ Také Jidáš, který ho chtěl zradit, se zeptal: „Jsem to snad já, Mistře?“ Odpověděl mu: „Tys (to) řekl.“

Jsme zachráněni Ježíšem: on nás totiž miluje a nemůže jinak. My mu můžeme udělat ledacos, ale on nás miluje a zachraňuje nás. Vždyť jen to, co on miluje, může být zachráněno. Jenom to, co on přijme, může být proměněno. Pánova láska je větší než všechny naše rozpory, než všechna naše křehkost a ubohost. Ale právě skrze naše rozpory, křehkost a ubohost on píše tyto naše dějiny lásky. Objal ztraceného syna, objal Petra poté, co ho zapřel, a objímá nás stále, stále, stále po našich pádech, a tak nám pomáhá zvednout se a postavit se na nohy. Neboť skutečný pád – na to dávejme pozor – skutečný pád, ten, který nám může zničit život, je ten, po němž zůstaneme ležet na zemi a nenecháme si pomoci.

Christus vivit, 120

Milosrdný Bože, tvůj Syn pro nás podstoupil muka kříže a vytrhl nás z moci nepřítelů; prosíme tě, naplň nás svou milostí a doved' nás až ke slávě vzkříšení, aby se na nás dovršilo dílo vykoupení. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

VELIKONOČNÍ TRIDUUM

2. dubna

Zelený čtvrtek

Jan 13,1-15

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Dábel už vnukl Jidášovi Iškariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později.“ Petr mu řekl: „Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“ Šimon Petr mu řekl: „Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!“

Ježíš mu odpověděl: „Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je čistý celý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: „Ne všichni jste čistí.“ Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“

Křesťanský ideál bude vždycky vybízet k překonávání podezření, stále nedůvěry, strachu z toho, že budeme napadeni, a obranných postojů, které nám vnucuje nynější svět. Mnozí se snaží unikat před druhými do pohodlného soukromí nebo vybraného okruhu těch nejbližších a popírají skutečnost sociální dimenze evangelia. Stejně jako by někteří chtěli pouze duchovního Krista, bez těla a bez kříže, dožadují se také osobních vztahů zprostředkovávaných sofistikovanými přístroji, obrazy a systémy, které je možno ovladačem zapnout a vypnout. Evangelium nás však stále vybízí k tomu, abychom se v neutuchajícím úzkém kontaktu vystavovali setkání s tváří druhého a s jeho fyzickou přítomností, která je pro nás výzvou, abychom se setkávali s jeho bolestí a jeho požadavky i s jeho nakažlivou radostí. Autentickou víru ve vtěleného Božího Syna nelze oddělovat od sebedarování,

od příslušnosti ke společenství, od služby, od smíření s tělem druhých. Syn Boží nás svým vtělením vyzval k revoluci něhy.

Evangelii gaudium, 88

Bože, slavíme svatou hostinu, kterou nám tvůj Syn odkázal na znamení své lásky: neboť při poslední večeři, když se vydával na smrt, dal se své církvi za oběť novou a věčnou; dej, ať celá jeho církev žije stále plněji z tohoto velikého tajemství a sjednocuje se v tvé lásce. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

3. dubna

Velký pátek

Jan 18,1-19,42

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana. Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Kedron, kde byla zahrada. Vstoupil do ní, on i jeho učedníci. To místo znal i jeho zrádce Jidáš, protože se tam Ježíš často scházel se svými učedníky. Jidáš si tedy vzal vojenskou četou a od velekněží a farizeů služebníky a šel tam s pochodněmi, s lucernami a se zbraněmi. Ježíš věděl všechno, co na něj má přijít. Vystoupil tedy a zeptal se jich: „Koho hledáte?“ Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Řekl jim: „Já jsem to.“ Stál s nimi také zrádce Jidáš. Sotva jim tedy Ježíš řekl: „Já jsem to!“, couvli a padli na zem. Znovu se jich zeptal: „Koho hledáte?“ Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Ježíš odpověděl: „Už jsem vám přece řekl, že jsem to já. Hledáte-li mne, tyto zde nechte odejít.“ To proto, aby se splnilo jeho slovo: „Z těch, které jsi mi dal, nenechal jsem zahynout nikoho.“ Šimon Petr měl při sobě meč;

vytasil ho tedy, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu pravé ucho. Ten sluha se jmenoval Malchus. Ježíš však Petrovi řekl: „Zastrč meč do pochvy! Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?“ Tu se četa s velitelem a židovští služebníci zmocnili Ježíše a svázali ho. Napřed ho vedli k Annášovi. Annáš totiž byl tchán Kaifáše, který byl v tom roce veleknězem. Byl to ten Kaifáš, který dal židům radu: „Je lépe, když jeden člověk umře za lid.“ Šimon Petr a jiný učedník šli za Ježíšem. Tento učedník se znal s veleknězem, proto vešel s Ježíšem do veleknězova dvora; Petr však zůstal u dveří venku. Ten druhý učedník, který se znal s veleknězem, vyšel tedy ven, promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř. Vrátná se Petra zeptala: „Nepatříš také ty k učedníkům toho člověka?“ On odpověděl: „Nepatřím.“ Stáli tam sluhové a strážci velerady, kteří si rozdělali oheň, protože bylo chladno, a ohřívali se. Také Petr u nich stál a ohříval se. Velekněz se vyptával Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení. Ježíš mu odpověděl: „Já jsem mluvil k světu veřejně. Já jsem vždycky učil v synagoze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem nemluvil tajně. Proč se ptáš mne? Zeptej se těch, kdo slyšeli, co jsem k nim mluvil. Ti dobře vědí, co jsem říkal.“ Sotva to vyslovil, jeden ze služebníků velerady, který stál přítom, dal Ježíšovi políček a řekl: „Tak odpovídáš veleknězi?“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže jsem mluvil nesprávně, dokaž, co bylo nesprávné. Jestliže však správně, proč mě biješ?“ Annáš ho pak poslal svázaného k veleknězi Kaifášovi. Šimon Petr stál u ohně a ohříval se. Řekli mu: „Nepatříš také ty k jeho učedníkům?“ On zapíral: „Nepatřím.“ Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, kterému

Petr uťal ucho, řekl: „Copak jsem tě neviděl v zahradě s ním?“ Petr to však znovu zapřel. Vtom právě kohout zakokrhal. Od Kaifáše vedli Ježíše do vládní budovy. Bylo časně ráno. Sami do vládní budovy nevstoupili, aby se neposkvřnili, ale aby mohli jíst velikonočního beránka. Pilát tedy vyšel k nim ven a zeptal se: „Jakou žalobu vznášíte proti tomuto člověku?“ Odpověděli mu: „Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali.“ Pilát jim řekl: „Vezměte si ho vy sami a sudte ho podle vašeho zákona!“ Židé mu odpověděli: „My nemáme právo nikoho popravit.“ Tak se totiž mělo splnit Ježíšovo slovo, kterým naznačoval, jakou smrtí zemře. Pilát se vrátil do vládní budovy, dal Ježíše předvolat a zeptal se ho: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“ Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“ Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“ Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ Pilát mu řekl: „Co je to pravda?“ Po těch slovech vyšel zase ven k židům. Řekl jim: „Já na něm neshledávám žádnou vinu. Je však u vás zvykem, abych vám k velikonočním svátkům propustil jednoho (vězně). Chcete tedy, abych vám propustil židovského krále?“ Oni znovu začali křičet: „Toho ne, ale Barabáše!“ Ten Barabáš byl zločinec. Potom Pilát vzal Ježíše a dal (ho) zbičovat. Vojáci upletli z trní korunu, vsadili mu ji

na hlavu, oblékli ho do rudého pláště, předstupovali před něj a provolávali: „Bud' zdrav, židovský králi!“ a bili ho. Pilát vyšel znovu ven a řekl židům: „Hle, dám vám ho vyvést, abyste uznali, že na něm neshledávám žádnou vinu.“ Ježíš vyšel s trnovou korunou a v rudém plášti. Pilát jim řekl: „Hle, člověk!“ Když ho však uviděli velekněží a služebníci, začali křičet: „Ukřižuj, ukřižuj ho!“ Pilát na to řekl: „Vezměte si ho vy sami a ukřižujte, neboť já na něm neshledávám žádnou vinu.“ Židé mu odpověděli: „My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože dělal ze sebe Syna Božího.“ Když Pilát uslyšel to slovo, ulekl se ještě více. Vešel proto zase do vládní budovy a zeptal se Ježíše: „Odkud jsi?“ Ježíš mu však nedal žádnou odpověď. Pilát mu řekl: „Se mnou nechceš mluvit? Nevíš, že mám moc tě propustit, a že mám moc dát tě ukřižovat?“ Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora. Proto má větší vinu ten, kdo mě tobě vydal.“ Pilát se proto snažil ho propustit. Ale židé křičeli: „Když ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři!“ Jak Pilát uslyšel ta slova, nařídil vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném Kamenná dlažba, hebrejsky Gabbatha. Byl den příprav na velikonoce, kolem poledne. Pilát řekl židům: „Hle, váš král!“ Ale oni se pustili do křiku: „Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižuj ho!“ Pilát jim namítl: „Vašeho krále mám ukřižovat?“ Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, ale jen císaře!“ Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován. Vzali tedy Ježíše. On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota. Tam ho ukřižovali a s ním ještě dva jiné, každého po jedné straně, a Ježíše uprostřed.

Pilát dal také zhotovit a připevnit na kříž nápis v tomto znění: „Ježíš Nazaretský, židovský král“. Tento nápis četlo mnoho židů, protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky. Proto židovští velekněží říkali Pilátovi: „Nepiš: »Židovský král«, ale: »On tvrdil: Jsem židovský král.«“ Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem!“ Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho svrchní šaty a rozdělili je na čtyři části, každému vojákovi jednu; vzali i suknici. Suknice byla nesešívaná, v jednom kuse setkaná odshora až dolů. Řekli si tedy: „Netrhejme ji, ale losujme o ni, komu připadne.“ Tak se měl splnit výrok Písma: »Rozdělili si mé šaty a o můj oděv losovali.« Právě tak to vojáci udělali. U Ježíšova kříže stála jeho matka, příbuzná jeho matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská. Když Ježíš uviděl svou matku a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád, řekl matce: „Ženo, to je tvůj syn.“ Potom řekl učedníkovi: „To je tvá matka.“ A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě. Potom, když Ježíš věděl, že už je všechno dokonáno, řekl ještě: „Žízním.“ Tak se mělo splnit Písmo. Stála tam nádoba plná octa. Nasadili tedy na yzop houbu naplněnou octem a podali mu ji k ústům. Když Ježíš přijal ocet, řekl: „Dokonáno je!“ Pak sklonil hlavu a skonal.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

Protože byl den příprav, takže mrtvá těla nesměla zůstat na kříži přes sobotu – tu sobotu totiž byl velký svátek – požádali židé Piláta,

aby byly ukřižovaným přeraženy nohy a aby byli sňati. Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému, kteří s ním byli ukřižováni. Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý. Proto mu kosti nepřerazili, ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda. Ten, který to viděl, vydává o tom svědectví a jeho svědectví je pravdivé. On ví, že mluví pravdu, abyste i vy věřili. To se stalo, aby se splnil výrok Písma: »Ani kost mu nebude zlomena.« A na jiném místě v Písmu se říká: »Budou hledět na toho, kterého probodli.« Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem, ale ze strachu před židy jen tajným, požádal potom Piláta, aby směl sejmut Ježíšovo mrtvé tělo, a Pilát mu to dovolil. Přišel tedy a sňal jeho tělo. Dostavil se tam i Nikodém, ten, který k němu přišel jednou v noci, a měl s sebou směs myrhy a aloe, asi sto liber. Vzali tedy Ježíšovo tělo a zavinuli ho s těmi vonnými věcmi do (pruhů) plátna, jak mají židé ve zvyku pohřbívat. Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nová hrobka, kde nebyl ještě nikdo pochován. Tam tedy položili Ježíše, protože u židů byl den příprav a hrobka byla blízko.

Tajemství smrti vždy vyvolávalo v člověku hluboké otázky. Smrt se totiž jeví jako nejpřirozenější a zároveň nejnepřirozenější událost, jaká existuje. Je přirozená, protože každý živý tvor na zemi umírá. Je nepřirozená, protože touha po životě a věčnosti pro nás i pro lidi, které milujeme, působí, že nám smrt připadá jako trest, jako „nesmysl“. Co tedy smrt je?

Má opravdu poslední slovo v našem životě? Tuto otázku si klade pouze člověk, protože pouze on ví, že musí zemřít. Ale toto vědomí ho před smrtí nezachrání, naopak, v jistém smyslu ho „zatěžuje“ ve srovnání se všemi ostatními živými tvory. Zvířata samozřejmě trpí a uvědomují si, že smrt se blíží, ale nevědí, že smrt je součástí jejich osudu. Nepřemýšlejí o smyslu, cíli a výsledku života. Když o tomto aspektu uvažujeme, někdo by si mohl myslet, že jsme paradoxní, nešťastná stvoření, a to nejen proto, že umíráme, ale také proto, že máme jistotu, že k této události dojde, i když nevíme jak a kdy.

Jsme si toho vědomi, ale zároveň jsme bezmocní. Pravděpodobně odtud pocházejí časté úniky, existenciální útoky před otázkou smrti. Přesto mnoho současných antropologických vizí slibuje imanentní nesmrtelnost a spekuluje o prodloužení pozemského života pomocí technologií. Na scéně se objevuje jako výzva naší doby pokus překonat lidství. Může být smrt skutečně poražena vědou? Ale mohla by nám pak táž věda zaručit, že život bez smrti bude také šťastným životem? Událost Kristova zmrtvýchvstání nám odhaluje, že smrt není v protikladu k životu, ale je jeho nedílnou součástí jako přechod k věčnému životu. Ježíšovy Velikonoce nám v této době, která je stále plná utrpení a zkoušek, dávají ochutnat plnost toho, co se stane po smrti.

Evangelista Lukáš, zdá se, zachytil toto znamení světla ve tmě, když na konci toho odpoledne, kdy temnota zahalila Kalvárii, píše: „Bylo to v den příprav, právě nastávala sobota“ (Lk 23,54). Světlo, které předznamenává velikonoční ráno, již září v temnotě nebe, které se stále jeví jako uzavřené a němé. Sobotní

světla poprvé a naposledy ohlašují úsvit dne po sobotě: nové světlo Vzkříšení. Pouze tato událost je schopna zcela osvětlit tajemství smrti. V tomto světle, a pouze v něm, se stává skutečností to, po čem naše srdce touží a v co doufá: že smrt není koncem, ale přechodem k plnému světlu, k blažené věčnosti.

*Katecheze papeže Lva XIV. při generální
audienci na Svatopetrském náměstí,*

10. 12. 2025

Rozpomeň se, Bože, na skutky svého slitování;
rozpomeň se na krev svého Syna a stůj při nás,
když budeme slavit památku našeho vykoupení. Skrze Krista...

(Modlitba)

4. dubna

Velikonoční vigilie

Mt 28,1-10

Po sobotě, na úsvitu prvního dne v týdnu, přišla Marie Magdalská a druhá Marie podívat se na hrob. Vtom nastalo velké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil z nebe, přistoupil, odvalil kámen a posadil se na něj. Jeho zjev byl jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh. Strachem z něho se strážci zděsili a klesli jako mrtví. Anděl promluvil k ženám: „Vy se nebojte. Vím, že hledáte Ježíše ukřižovaného. Není tady. Byl vzkříšen, jak řekl. Pojdte a podívejte se na to místo, kam byl položen. A rychle jděte a povězte jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých. Jde před vámi do Galileje, tam ho uvidíte. To jsem vám měl povědět.“ (Ženy) rychle odešly od hrobu a se strachem i s velkou radostí to běžely oznámit jeho učedníkům. Vtom šel Ježíš proti nim a řekl jim: „Budte zdraví!“ Přistoupily, objaly mu nohy a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: „Nebojte se! Jděte a oznamte mým bratřím, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.“

Děkujeme ti, Bože, že nám dáváš účast na slávě této veliké noci vzkříšení svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, a prosíme tě, vyslyš modlitby těch, které jsi přijal za své syny: oživ v církvi svého ducha a obnov nás, abychom ti sloužili v duchu a v pravdě. Skrze tvého Syna...

(Modlitba)

5. dubna

Neděle Zmrtvýchvstání Páně

Jan 20,1-9

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží (pruhy) plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží (pruhy) plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch (pruhů) plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel ke hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

Středobod naší víry a jádro naší naděje jsou pevně ukotveny v Kristově vzkříšení. Při pozorné četbě evangelií si uvědomujeme, že toto tajemství je překvapivé nejen proto, že jeden člověk – Syn Boží – vstal z mrtvých, ale také kvůli způsobu, jakým se k tomu rozhodl. Ježíšovo vzkříšení totiž není okázalým triumfem, není pomstou ani odplatou jeho nepřátelům. Je to úžasné svědectví o tom, jak láska dokáže povstat po velké porážce a pokračovat ve své nezadržitelné cestě.

Když se zvedáme po nějakém zranění způsobeném jinými, často je naší první reakcí hněv, touha někomu oplatit to, co jsme utrpěli. Zmrtvýchvstalý (Ježíš) tak nereaguje. Po svém vystoupení z podsvětí se Ježíš nijak nemstí. Nevrací se prostřednictvím mocných gest, ale s mírností projevuje radost z lásky, která je větší než jakékoli zranění a silnější než jakákoli zrada.

Vzkříšený (Ježíš) necítí žádnou potřebu zdůrazňovat nebo potvrzovat svou nadřazenost. Zjevuje se svým přátelům – učedníkům – a činí tak s velkou diskrétností, aniž by si vynucoval jejich schopnost přijetí. Jeho jediným přáním je vrátit se do společenství s nimi a pomoci jim překonat pocit viny. Vidíme to velmi dobře ve večeřadle, kde se Pán zjevuje svým přátelům uzavřeným ve strachu. Je to okamžik, který vyjadřuje mimořádnou sílu: Ježíš, poté co sestoupil do hlubin smrti, aby osvobodil ty, kteří v ní byli uvězněni, vstupuje do uzavřené místnosti lidí ochromených strachem a přináší dar, ve který by se nikdo neodvážil doufat: pokoj.

Jeho pozdrav je prostý, téměř obyčejný: „Pokoj vám!“ (Jan 20,19). Ale je doprovázen gestem tak krásným, že je téměř nepatřičné: Ježíš ukazuje učedníkům své ruce a bok se stopami utrpení. Proč ukazovat rány právě před těmi, kteří ho v těch dramatických hodinách zapřeli a opustili? Proč neskrýt ty stopy bolesti a zabránit tak opětovnému otevření ran způsobených zahanbením?

Evangelium však říká, že když učedníci uviděli Pána, zaradovali se (srov. Jan 20,20). Důvod je hluboký: Ježíš se nyní plně smířil se vším, co vytrpěl. Není v něm ani stín zášti. Rány neslouží k výčitkám, ale k potvrzení lásky silnější než jakákoli nevěra. Jsou důkazem toho, že právě v okamžiku našeho selhání se Bůh nestáhl. Nevzdal se nás. Tak se Pán ukazuje nahý a bezbranný. Nežádá, nevydírá. Jeho láska neponižuje; je to pokoj toho, kdo trpěl z lásky a nyní může konečně prohlásit, že to mělo smysl.

My naopak často maskujeme své rány z pýchy nebo ze strachu, že projevíme svou slabost. Říkáme „to nevadí“, „to je už minulost“, ale ve skutečnosti nejsme smířeni se zradami, které nás zranily. Někdy raději skrýváme, jak těžké je pro nás odpustit, abychom se neprojevili jako zranitelní a neriskovali další utrpení. Ježíš tak nečiní. Nabízí své rány jako záruku odpuštění. A ukazuje, že vzkříšení není vymazáním minulosti, ale jejím proměněním v naději na milosrdenství.

Poté Pán opakuje: „Pokoj vám!“ A dodává: „Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás“. Těmito slovy svěřuje apoštolům úkol, který není tolik mocí, jako spíše odpovědností: být

ve světě nástroji smíření. Jako by říkal: „Kdo jiný než vy, kteří jste zakusili selhání a odpuštění, může zvěstovat milosrdnou Otcovu tvář?“

Ježíš na ně dechne a daruje jim Ducha svatého. Je to tentýž Duch, který ho podporoval v poslušnosti Otci a v lásce až na kříž. Od té chvíle už apoštolové nemohou mlčet o tom, co viděli a slyšeli: že Bůh odpouští, pozvedá, navrácí důvěru. To je jádro poslání církve: neovládat ostatní, ale sdělovat radost těch, kteří byli milováni, i když si to nezasloužili. Je to síla, která dala vzniknout a růst křesťanskému společenství: mužům a ženám, kteří objevili krásu návratu k životu, aby jej mohli darovat ostatním.

Drazí bratři a sestry, i my jsme posláni. I nám Pán ukazuje své rány a říká: Pokoj vám. Nebojte se ukázat své rány uzdravené milosrdenstvím. Nebojte se přistupovat k těm, kteří jsou uzavřeni ve strachu nebo pocitu viny. Ať dech Ducha svatého učiní i nás svědky tohoto pokoje a této lásky, která je silnější než jakákoli prohra.

*Katecheze papeže Lva XIV. při generální
audienci na Svatopetrském náměstí,
1. 10. 2025*

Bože, tvůj jednorozený Syn slavně přemohl smrt a otevřel nám nebe; prosíme tě: dej, ať ve světle jeho vzkříšení vstaneme k novému životu, a obnov nás svým Duchem, abychom směřovali k tobě do nebeské slávy. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Použité zdroje

Papež František

Dar radosti a naděje, Výběr z promluv papeže Františka, Praha 2023.

Dilexit nos, Encyklika o lidské a božské lásce srdce Ježíše Krista, Praha 2025.

Evangelii gaudium (Radost evangelia), Apoštolská exhortace o hlásání evangelia v současném světě, Praha 2014.

Fratelli tutti, Encyklika o bratrství a sociálním přátelství, Praha 2021.

Gaudete et exsultate (Radujte se a jásejte), Apoštolská exhortace o povolání ke svatosti v současném světě, Praha 2018.

Christus vivit (Kristus žije), Posynodní apoštolská exhortace k mladým lidem i k celému Božímu lidu, Praha 2019.

Laudato si' (Buď pochválen), Encyklika o péči o společný domov, Praha 2018.

<https://www.vatican.va/content/vatican/it/holy-father/francesco.html>

Papež Lev XIV.

(katecheze, poselství, exhortace *Dilexi Te*)

<https://www.vatican.va/content/leo-xiv/it/audiences.index.html#audiences>

<https://www.vatican.va/content/leo-xiv/it/audiences/2025.index.html>

<https://www.vatican.va/content/leo-xiv/it/messages/youth.index.html#messages>

https://www.vatican.va/content/leo-xiv/it/apost_exhortations.index.html

Na přípravě se podíleli:

Prokop Brož, Petr Polehla, Anna Hrčková
a Jiří Bittner

Brožuru v elektronické podobě naleznete též
na webových stránkách Biskupství králové-
hradeckého <https://www.bihk.cz> v sekci Doba
postní.

Vydalo:

Biskupství královéhradecké

Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové

www.bihk.cz

vydání první, 2026

Sazba a tisk:

Typo Studio – Jiří Bittner

Tř. Ed. Beneše 1432, Hradec Králové

www.typostudio.cz

ISBN 978-80-87363-61-4

*typo*studio